

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის,
დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნასთან ერთად

ბაგრატ ყიფიანი

„ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი“

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორების მოსაზრება	1
ფინანსური ანგარიშგება	
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	4
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	5
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	6
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	7-37

ქეფეზი ყიფილი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ხრამჭესი 1-ის“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ხრამჭესი 1-ის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აზრები

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების მე-17 შენიშვნაზე, რომელიც ეხება დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ამ საკითხს გავლენა არ მოუხდენია ჩვენს მოსაზრებაზე.

ჩვენ ყიხუი

ხელმძღვანელობის და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი, რომელიც გამოწვეულია შეცდომით, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.

ჩვენ ყოველ

- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნიტ, არსებობს თუ არა ისეთი მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ექვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნიტ, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამისი ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაი საქართველოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

30 იანვარი, 2018 წ.

ჩუგუან ყოჩხილი

„ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი“

სს „ხრამჭესი 1“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნა	2017	2016
ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		16,512	18,323
ცვეთა	8	(4,220)	(4,040)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(1,591)	(1,615)
ქონების გადასახადი		(413)	(402)
პროფესიული მომსახურება		(263)	(222)
დაზღვევა		(568)	(545)
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება		(427)	(501)
ტრანსპორტირების ხარჯი		(126)	(99)
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასების შედეგად	8	(2,742)	-
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(518)	(505)
საოპერაციო შემოსავალი		<u>5,644</u>	<u>10,394</u>
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	6	(9)	(889)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	6	251	59
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		<u>5,886</u>	<u>9,564</u>
მოგების გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი)	7	(1,271)	2,342
წლის წმინდა მოგება		<u>4,615</u>	<u>11,906</u>
სხვა სრული შემოსავალი			
მუხლები, რომელთა შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში ან			
ზარალში რეკლასიფიცირებაც არ ხდება (გადასახადის			
გათვალისწინებით)			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	7,8	14,564	1,537
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი, წმინდა		<u>19,179</u>	<u>13,443</u>

ეს ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2018 წლის 30 იანვარს:

დევი კანდელაკი
გენერალური დირექტორი

ელენა მჭედლიძე
ფინანსური დირექტორი

ჩუბუკი ყოსბეგო

„ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი“

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	53,857	43,540
არამატერიალური აქტივები		40	43
გრძელვადიან აქტივებში გადახდილი ავანსები		-	368
სულ გრძელვადიანი აქტივები		<u>53,897</u>	<u>43,951</u>
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		233	68
საგადასახადო აქტივები, წმინდა	12	580	504
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები	9	9,479	8,148
გადახდილი ავანსები		144	137
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	1,658	1,288
სულ მიმდინარე აქტივები		<u>12,094</u>	<u>10,145</u>
სულ აქტივები		<u>65,991</u>	<u>54,096</u>
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	11	3,447	3,447
გადაფასების რეზერვი		23,487	10,106
გაუნაწილებელი მოგება		34,345	35,747
სულ კაპიტალი		<u>61,279</u>	<u>49,300</u>
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	13	4,712	4,796
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		<u>4,712</u>	<u>4,796</u>
სულ ვალდებულებები		<u>4,712</u>	<u>4,796</u>
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		<u>65,991</u>	<u>54,096</u>

7-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ქაიჯი ყიხჩი

„ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი“

სს „ხრამჭესი 1“

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

	სააქციო კაპიტალი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებე ლი მოგება	სულ
ნაშთი 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,447	9,401	33,509	46,357
წლის წმინდა მოგება	-	-	11,906	11,906
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	1,537	-	1,537
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	1,537	11,906	13,443
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა				
მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	-	(832)	832	-
დივიდენდები (მე-11 შენიშვნა)	-	-	(10,500)	(10,500)
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,447	10,106	35,747	49,300
წლის წმინდა მოგება	-	-	4,615	4,615
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	14,564	-	14,564
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	14,564	4,615	19,179
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა				
მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	-	(1,183)	1,183	-
დივიდენდები (მე-11 შენიშვნა)	-	-	(7,200)	(7,200)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,447	23,487	34,345	61,279

7-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ქოჯან ყიფშიძე

„ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი“

სს „ხრამჭესი 1“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნა	2017	2016
საოპერაციო საქმიანობა			
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		5,886	9,564
არაფულადი კორექტირებები დასაბეგრი მოგების წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით:			
ცვეთა	8	4,220	4,040
ამორტიზაცია		5	5
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული დანაკარგები		-	73
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასების შედეგად	8	2,742	-
საინვესტიციო და ფინანსურ საქმიანობაში კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი/(მოგება)		6	(8)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	6	(58)	(59)
		12,801	13,615
მარბუნავი კაპიტალის კორექტირებები			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(165)	18
ცვლილება სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებში		(1,331)	(252)
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		(7)	(4)
ცვლილება საგადასახადო აქტივებში, მოგების გადასახადის გარდა		(76)	(284)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებაში		(84)	433
		11,138	13,526
გადახდილი მოგების გადასახადი		(1,271)	(1,928)
გადახდილი პროცენტი		(9)	-
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		9,858	11,598
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები		(2,344)	(1,003)
არამატერიალურ აქტივებში გადახდილი თანხები		(2)	-
ძირითადი საშუალებების გაყიდვა		-	8
მიღებული პროცენტი		58	59
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(2,288)	(936)
ფინანსური საქმიანობა			
გადახდილი დივიდენდები	11	(7,200)	(10,500)
აღებული სესხები		2,417	-
სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების დაფარვა		(2,411)	-
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(7,194)	(10,500)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		376	162
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები			
პერიოდის დასაწყისში	10	1,288	1,118
წმინდა კურსთაშორისი სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(6)	8
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	10	1,658	1,288

7-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ქეთევან ყიფიძე

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამქესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

1 ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

სს „ხრამქესი 1“ (შემდგომში „კომპანია“) არის საქართველოში დაფუძნებული სააქციო საზოგადოება. კომპანიის ოფიციალური მისამართია ხრამქესი, წალკის რაიონი.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ელექტროენერგიის წარმოება. მისი ძირითადი საოპერაციო აქტივია საქართველოში, წალკის რაიონში მდებარე ჰიდროელექტროსადგური („ხრამქესი 1“). წარმოებული ელექტროენერგია საქართველოში იყიდება. კომპანიის მთავარი კლიენტია საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო - სს „თელასი“.

კომპანიას ხრამქესი 1-სთვის აქვს ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზია, რომელსაც ვადა 2024 წლის 24 დეკემბერს ეწურება.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის აქციების 100%-ის მფლობელი იყო „გარდაბანი ჰოლდინგი ზივი“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“). კომპანიის საბოლოო მშობელი კომპანიაა ღია სააქციო საზოგადოება (ღსს) „ინტერ რაო ეეს“ (შემდგომში „საბოლოო მშობელი კომპანია“), რომელსაც აკონტროლებს რუსეთის ფედერაცია.

როგორც მე-17 შენიშვნაში აღინიშნა, კომპანია საოპერაციო საქმიანობის ძირითად ნაწილს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებთან აწარმოებს.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა მშობელი კომპანიის მიერ აქციონერთა კრებაზე. აქციონერთა კრება ჩვეულებრივ ტარდება საანგარიშგებო თარიღის მომდევნო წლის პირველ ნახევარში. აქციონერებს შეუძლიათ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებების შეტანა გამოშვების შემდეგ.

2 მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც შეფასებულია გადაფასების მეთოდით.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ათას ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. ახლად გამოშვებულ სტანდარტებს არ მოუხდენია მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ქეთევან ყიფიძე

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ა) უცხოური ვალუტა

კომპანიის სამუშაო ვალუტაა ლარი, რადგანაც ეს არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც კომპანია საქმიანობს.

უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციების თავდაპირველ აღრიცხვას კომპანია აწარმოებს ოპერაციის თარიღისთვის დადგენილი სამუშაო ვალუტის კურსის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღისთვის სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

ყველა სხვაობა შეტანილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით.

(ბ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლე- და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლე- და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში.
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა.
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში.
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა.
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ არ არსებობს ვალდებულების დაფარვის ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

გადავადებული აქტივები და ვალდებულებები მიეკუთვნება გრძელვადიან აქტივებსა და ვალდებულებებს.

ქეთევან ყიფიანი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჰესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებს მიეკუთვნება: მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, სესხები და მისაღები ანგარიშები, დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები, ან წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები საჭიროების შემთხვევაში ჰეჯირებისთვის. ფინანსური აქტივების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, ამას ემატება გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯები.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

ყველა ის ფინანსური აქტივი, რომელსაც კომპანია ფლობს 2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიას და მოიცავს დებიტორულ ანგარიშებს, ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციაზე.

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. სესხები და მისაღები ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. თავდაპირველი შეფასების შემდეგ ასეთი ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება ხორციელდება ამორტიზებადი ღირებულების შესაბამისად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით (EIR), გაუფასურების გამოკლებით. ამორტიზებული ღირებულება იანგარიშება შესყიდვის ნებისმიერი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსური შემოსავლის ნაწილში. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სესხების შემთხვევაში აისახება, როგორც ფინანსური ხარჯი, ხოლო მისაღები ანგარიშების შემთხვევაში - როგორც გაყიდული საქონლის თვითღირებულება ან სხვა საოპერაციო ხარჯები.

ჭაიუან ყიხიელი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჰესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა,
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას მის მიერ ამ აქტივში მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ შენარჩუნებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

გაუფასურება

კომპანია თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების რამე ობიექტური ნიშნის არსებობას. გაუფასურებასთან საქმე გვაქვს მაშინ, როდესაც აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მომხდარი ერთი ან მეტი მოვლენა („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივიდან ან ფინანსური აქტივების ჯგუფიდან მისაღები ფულადი სახსრების მომავალში მოსალოდნელ ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ დებიტორი ან დებიტორთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას, არსებობს გაკოტრების ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის მაღალი ალბათობა და ხელთ არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების შემცირებაზე, მაგალითად, როგორიცაა ცვლილებები ვადაგადაცილებული გადახდების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებსაც უკავშირდება ვალდებულებების შეუსრულებლობა.

ქეთევან ყიფიძე

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

გაუფასურება (გაგრძელება)

გაუფასურების ზარალის ოდენობის დადგენის შემდეგ ის აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (მოსალოდნელი სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). სავარაუდო სამომავლო ფულადი სახსრების ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი მოქმედი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

აქტივების საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. საპროცენტო შემოსავალი კვლავაც ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას იმ განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის გაუფასურების შედეგად განცდილი ზარალის შესაფასებლად.

საპროცენტო შემოსავალი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის ნაწილში. სესხები და მისაღები ანგარიშები, მასთან დაკავშირებულ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მომავალში მათი ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს და ყველა უზრუნველყოფის საგანი რეალიზებულია ან გადაცემულია კომპანიისთვის. თუ მომდევნო წლის განმავლობაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით. თუ სამომავლო ჩამოწერის ამოღება მოხერხდება, იგი გატარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგების ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯების ნაწილის კრედიტში.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და გადასახდელი ანგარიშები, დებიტორული დავალიანება ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისა და დებიტორული დავალიანების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების კატეგორიას და მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას.

ჩიკოზი ყიფილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამკესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ნამეტი შემოსავლისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებადი ღირებულება გამოანგარიშებულია ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც ხდება არსებული ფინანსური ვალდებულების ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე არსებითად განსხვავებული პირობების ან ისეთი მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობების საფუძველზე, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება განიხილება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის განსხვავება აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჩათვლა ხორციელდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს სამართლებრივი უფლება თანხების ჩათვლისა და განზრახული აქვს შემხვედრი მოთხოვნების ურთიერთგაქვითვა ან ერთდროულად აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა.

(iv) ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით აფასებს თითოეული საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

ქაიჯი ყიხილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

მთავარი ან ყველაზე სახარბიელო ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების იერარქიის ერთი დონიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კომპანია განსაზღვრავს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, კომპანიამ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი და დამატებითი დეტალები მათი შეფასების მეთოდების შესახებ მოცემულია მე-14 შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გადაფასების თარიღის შემდეგ აღიარებული გაუფასურების ზარალი. შეფასება ხდება საკმარისი სიხშირით, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

დანახარჯები მოიცავს აქტივის შემენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. კომპანიის მიერ აშენებული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს და შესაბამის აქტივებთან დაკავშირებული სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი.

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

გადაფასების ყოველგვარი ნამეტის აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში და ერიცხება კაპიტალს ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის ნაწილში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი შეაბრუნებს ამავე აქტივის გადაფასების შედეგად შემცირებულ ღირებულებას, რომელიც მანამდე ხარჯად იყო აღიარებული. ასეთ შემთხვევაში ღირებულების გაზრდის აღიარება ხდება გადაფასების შედეგად მიღებული სარგებლის სახით. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება ხარჯის სახით გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი გაქვითავს ამავე აქტივზე არსებულ ნამეტს, რაც აღიარებულია ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვში.

აქტივების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გარდა ამისა, გადაფასების თარიღისთვის აკუმულირებული ცვეთა ჩამოიწერება აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან და წმინდა ღირებულების გადაანგარიშება ხდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების მისაღებად. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე. ცვეთა გამოითვლება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე.

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი ზარალი ან მოგება (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) შედის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

ქაიჯი ყიჩილო

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ამ ნაწილის თანმდევ სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ მისი ხარჯის სარწმუნოდ შეფასება შეიძლება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯის აღიარება ხდება მისი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) ცვეთა

ცვეთის აღიარება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწის ცვეთა არ ხდება.

მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადებია:

შენობა-ნაგებობები	35 წლამდე
მანქანა-მოწყობილობები	2-27 წელი
ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	2-6 წელი
სხვა	2-5 წელი

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო გამოყენების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

(ე) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპს და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

ქაიჯი ყიხელი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ვ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოძინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება კომპანიის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი, სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების ჩათვლით, აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგების ხარჯების კატეგორიებში გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამისად, გარდა მანამდე გადაფასებული ქონებისა, რომლის გადაფასების რეზერვიც აისახა სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთი ქონების შემთხვევაში, გაუფასურების აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ნებისმიერი წინა გადაფასების თანხამდე.

ქვეყნის კაპიტალი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ვ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ისეთი აქტივების შემთხვევაში, რომლებშიც გუდვილი არ შედის, ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. თუ ამის ნიშნები მართლაც არსებობს, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის აღდგენით ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. შემობრუნების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც შემობრუნება აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

(ზ) შემოსავალი

შემოსავლების ასახვა ხორციელდება იმ შემთხვევაში, როდესაც კომპანიაში ეკონომიკური სარგებლის შემოდინების ალბათობა მაღალია. ამასთან, შესაძლებელია შემოსავლების სარწმუნოდ შეფასება მიუხედავად იმისა, თუ როდის განხორციელდება გადახდა. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, გადახდის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვადების გათვალისწინებით და გადასახადებისა და მოსაკრებლების გამოკლებით.

ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი გამოითვლება ყოველთვიურად მომხმარებლებისთვის მიყიდული ელექტროენერგიის ოდენობის საფუძველზე, რომელიც განისაზღვრება საქართველოს მაღალი ძაბვის ელექტროქსელის ოპერატორის - საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიერ მომზადებული ელექტროენერგიის მიღების აქტითა და კლიენტებთან შეთანხმებით.

ელექტროენერგიის ტარიფებს საქართველოში არეგულირებს სემეკი. 2014 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 ნოემბრამდე 1 მვ/სთ-ის ტარიფი 0.082 ლარი იყო. სემეკის 2017 წლის 31 ოქტომბრის დადგენილებით, 2017 წლის 1 ნოემბრიდან 1 მვ/სთ-ის ტარიფი გაიზარდა 0.09781 ლარამდე.

ქეთევან ყიფიანი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(თ) გადასახადები

(i) მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში (მე-7 შენიშვნა). მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის აქციონერებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნეს საქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც სხვა გადასახადები მოგება-ზარალის ანგარიშგების სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, რა შემთხვევაშიც დამატებითი ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე.
- ▶ დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებისა, რომელიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის დღე აქტივის (ანაზღაურებადი დღე) ან ვალდებულების ნაწილში.

ქეთევან ყიფიძე

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(i) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი დეპოზიტები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან დეპოზიტებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია.

(ii) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი. თუ კომპანია მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო კონტრაქტის საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები წარმოდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

4 შეფასებები და დაშვებები

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რაც გავლენას ახდენს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარმოდგენილი შემოსავლების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე. თუმცა ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

(a) მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

(i) ძირითადი საშუალებების სამართლიანი შეფასების სიზშირე

კომპანიამ თავისი ძირითადი საშუალებების აღრიცხვისთვის გადაფასებული ბაზა აირჩია. ბასს (IAS) 16-ის „ძირითადი საშუალებები“ მიხედვით, კომპანია ვალდებულია ისეთი სიზშირით გადააფასოს ძირითადი საშუალებები, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებიდან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის.

ძირითადი საშუალებების ბოლო გადაფასება მოხდა 2017 წლის 30 ოქტომბერს და აისახა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებაში 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (მე-8 შენიშვნა).

ქაიკა ყიფიშვილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4 შეფასებები და დაშვებები

(ბ) შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რაც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

(ii) დებიტორული დავალიანების რეზერვი

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა სავაჭრო დებიტორული ანგარიშების გაუფასურების ობიექტური ნიშნები. კომპანიის სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები ჯამში მოიცავს მოთხოვნებს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს - სს „თელასის“ მიმართ (მე-9 შენიშვნა). სს „თელასისგან“ მისაღები ანგარიშების დიდი ნაწილი ვადაგადაცილებულია, მაგრამ არა გაუფასურებული (მე-14 შენიშვნა).

5 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა და რომლებმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ სტანდარტების მიღებას მათი ძალაში შესვლისთანავე აპირებს. ხელმძღვანელობა არ მოელოა, რომ სხვა ახალი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება მნიშვნელოვან გავლენას იქონიებს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2014 წლის ივლისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ბასსს) გამოსცა ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ბოლო ვერსია, რომელიც ანაცვლებს ბასს 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ და ფასს 9-ის ყველა წინა ვერსიას. ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტების პროექტის ბუღალტრული აღრიცხვის სამივე ასპექტს აერთიანებს: კლასიფიკაცია და შეფასება, გაუფასურება და ჰეჯირების აღრიცხვა. ფასს 9 ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ამასთან დაშვებულია უფრო ადრე გამოყენებაც. გარდა ჰეჯირების აღრიცხვისა, სავალდებულო რეტროსპექტული გამოყენება, მაგრამ შედარებადი ინფორმაციის წარმოდგენა სავალდებულო არ არის. ჰეჯირების აღრიცხვის შემთხვევაში, მოთხოვნები, როგორც წესი, პერსპექტიულად გამოიყენება, გარკვეული იშვიათი გამონაკლისებით.

ქეთევნ ყიხჩილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

კომპანია აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის სავალდებულო თარიღისთვის და არ გადაიანგარიშებს შედარებად ინფორმაციას. ზოგადად, კომპანია არ ელის, რომ ფასს 9-ის მიღების მერე მას მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება თავის ბალანსზე და საკუთარ კაპიტალზე.

(ა) კლასიფიკაცია და შეფასება

ფასს 9-ის მიღება იმოქმედებს კომპანიის ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე, მაგრამ გავლენას არ იქონიებს კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე. სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს კომპანია ფლობს იმისათვის, რომ მიიღოს ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ფულადი სახსრები და მოსალოდნელია, რომ დებიტორული ანგარიშები წარმოშობს მხოლოდ ძირითადი თანხის დაფარვასთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებს. ამრიგად, კომპანია მოელის, რომ ეს აქტივები ფასს 9-ის მიხედვითაც ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება. კომპანიამ გააანალიზა ამ ინსტრუმენტებისთვის დამახასიათებელი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები და დაასკვნა, რომ ისინი აკმაყოფილებს ფასს 9-ის მიხედვით ამორტიზებული ღირებულებით შეფასების კრიტერიუმებს. ამიტომ ამ ინსტრუმენტების ხელახლა კლასიფიკაცია სავალდებულო არ არის.

(ბ) გაუფასურება

ფასს 9-ის მიხედვით, კომპანიას ევალება მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების აღრიცხვა თავის ყველა სავალო ფასიან ქალაქზე, სესხსა და სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშზე, 12 თვიანი პერიოდისთვის ან მათი მთლიანი ვადისთვის. კომპანია გამოიყენებს გამარტივებულ მიდგომას და აღრიცხავს ყველა სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშზე მოსალოდნელ ზარალს მათი მთლიანი ვადის განმავლობაში. კომპანია მოელის მნიშვნელოვან გავლენას თავის კაპიტალზე, რადგან მისი სესხები და მისაღები ანგარიშები არ არის უზრუნველყოფილი, მაგრამ გავლენის მასშტაბის დასადგენად იგი ჩაატარებს დამატებით დეტალურ ანალიზს, რომელიც გაითვალისწინებს ყველა გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას, საპროგნოზო ელემენტების ჩათვლით.

(გ) ჰეჯირების აღრიცხვა

კომპანიას ამ ეტაპზე არ აქვს ჰეჯირების ურთიერთობა, ამიტომ იგი არ მოელის, რომ ფასს 9-ის გამოყენება მასზე რამე გავლენას მოახდენს.

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“

ფასს 15 გამოიცა 2014 წლის მაისში და განსაზღვრავს ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც გამოიყენება კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების ასახვისთვის. ფასს 15-ის მიხედვით, შემოსავლების აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც საწარმო მოელის კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ.

ქაიჯი-ნ ყიჩილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

(გ) ჰეჯირების აღრიცხვა (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“ (გაგრძელება)

შემოსავლების ახალი სტანდარტი ჩაანაცვლებს ფასს-ის მიხედვით შემოსავლების აღიარების ყველა არსებულ წესს. სრული რეტროსპექტული გამოყენება ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული გამოყენება სავალდებულოა 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც. კომპანია აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის თარიღისთვის სრული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით. 2016 წლის განმავლობაში კომპანიამ წინასწარ შეაფასა ფასს 15, რასაც 2017 წელს მოჰყვა უფრო საფუძვლიანი ანალიზი.

კომპანია ელექტროენერგიის წარმოების სფეროში საქმიანობს. წარმოებული ელექტროენერგია ძირითადად იყიდება ელექტროენერგიის გამანაწილებელ კომპანიაზე სს „თელასი“, რომელიც საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოა. იშვიათ შემთხვევებში კომპანიამ შეიძლება ელექტროენერგია პირდაპირ მესამე მხარეებს მიჰყიდოს. ელექტროენერგია იყიდება ცალკეული ხელშეკრულების ფარგლებში. ეს ხელშეკრულებები, რომლებითაც გათვალისწინებული ერთადერთი ვალდებულება ელექტროენერგიის გაყიდვაა, კომპანიის მოგებასა და ზარალზე სავარაუდოდ გავლენას არ მოახდენს. კომპანია მოელის, რომ შემოსავლის აღიარება ისეთ დროს მოხდება, როდესაც აქტივზე კონტროლი გადაცემული იქნება კლიენტისთვის, რაც აქტივის ჩაბარების მომენტში ხდება.

ფასს 15-ში უფრო დეტალურად არის ასახული წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნები, ვიდრე ახლანდელ ფასს-ში. წარდგენის მოთხოვნები საგრძნობლად განსხვავდება არსებული პრაქტიკისგან, თუმცა, კომპანიის მიერ მიღებული შემოსავლის სპეციფიკური ხასიათის გამო, კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში განმარტებითი შენიშვნების მოცულობის მნიშვნელოვანი ზრდა მოსალოდნელი არ არის.

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

ფასს (IFRS) 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფაისკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ფასს (IFRS) 16-ში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე, ბასს (IAS) 17-ის მიხედვით ფინანსური იჯარის აღრიცხვის ანალოგიურად. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამოწვევის მოიჯარეებისთვის - „დაბალი ღირებულები მქონე“ აქტივების (მაგ. პერსონალური კომპიუტერები) იჯარა და მოკლევადიანი იჯარა (ე. ი. იჯარა 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით). საიჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საიჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე. ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას შესაბამისი აქტივის გამოყენებაზე იჯარის ვადის განმავლობაში (ე. ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებულები არიან ცალკე აღიარონ საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების საამორტიზაციო ხარჯი.

ხაიკი ყიფილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

მოიჯარე ასევე ვალდებულია გარკვეული მოვლენების დადგომის შემთხვევაში (მაგ. იჯარის ვადის შეცვლა, სამომავლო საიჯარო გადასახადებში ცვლილება მათი განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო) ხელახლა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. მოიჯარე ზოგადად საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შეფასების თანხას აღიარებს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირებას.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის თანახმად არსებული პრაქტიკისგან. მეიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორითაც ბასს 17-ის მიხედვით და გამოიჯნავს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს.

ფასს 16-ით როგორც მოიჯარეებს, ისე მეიჯარეებს ავალდებულებს უფრო დეტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას, ვიდრე ეს ბასს 17-ის თანახმად ხდებოდა.

ფასს 16 ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ნაადრევი გამოყენება, თუმცა საწარმოს მიერ ფასს 15-ის გამოყენებაზე ადრე არა. მოიჯარემ შეიძლება გადაწყვიტოს სტანდარტის გამოყენება მთლიანად რეტროსპექტული ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით. სტანდარტის გარდამავალი დებულებები გარკვეულ შედეგს ითვალისწინებს. 2017 წელს კომპანია აპირებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ფასს 16-ის პოტენციური გავლენის შეფასებას.

ყოველწლიური გაუმჯობესებები 2014-2016 წ.წ. ციკლი (გამოშვებული 2016 წლის დეკემბერში)

ფაისკ (IFRIC) ინტერპრეტაცია 22 „უცხოური ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და წინასწარი გადახდა“

ინტერპრეტაციის თანახმად, წინასწარ გადახდასთან დაკავშირებული არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას შესაბამისი აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველი აღიარების დროს გამოყენებული სპოტ სავალუტო კურსის განსაზღვრისას ოპერაციის თარიღად ჩაითვლება ის თარიღი, რომლითაც საწარმო თავდაპირველად აღიარებს წინასწარი გადახდით მიღებულ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. თანხის არაერთი წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, საწარმომ თანხის თითოეული წინასწარი გადახდისთვის ან მიღებისთვის ცალკე უნდა განსაზღვროს ოპერაციის თარიღი. საწარმოებმა ეს ცვლილებები მთლიანად რეტროსპექტულად უნდა გამოიყენონ.

ან საწარმოს შეუძლია ინტერპრეტაცია პერსპექტიულად გამოიყენოს ყველა აქტივისთვის, ხარჯისა და შემოსავლისთვის, რომლებიც აღიარებულია:

(i) იმ საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან, რომელშიც საწარმო პირველად იყენებს ინტერპრეტაციას

ან

(ii) წინა საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან, რომელიც წარმოდგენილია შედარებადი ინფორმაციის სახით იმ საანგარიშგებო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებებში, რომელშიც საწარმო პირველად იყენებს ინტერპრეტაციას.

ქავიზი ყიფილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ინტერპრეტაცია ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ინტერპრეტაციის ნაადრევი გამოყენება ნებადართულია და უნდა მოხდეს მისი გაცხადება. თუმცა, ვინაიდან კომპანიის არსებული პრაქტიკა შეესაბამება ინტერპრეტაციას, კომპანია არ მოელოს, რომ ის რამე გავლენას მოახდენს თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6 ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

	2017	2016
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	(9)	-
კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი	-	(889)
სულ ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯები	(9)	(889)
საბანკო ანაზრებსა და მიმდინარე ანგარიშებზე საპროცენტო შემოსავალი (მე-10 შენიშვნა)	58	59
კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსავალი	193	-
სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	251	59

კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული ზარალი და შემოსულობა ძირითადად გამოწვეულია კომპანიის აშშ დოლარებში გამოხატული აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშებით. სავალუტო რისკი უფრო დაწვრილებით აღწერილია მე-14 შენიშვნაში.

7 მოგების გადასახადი

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილებები შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და გავრცელდა საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. ახალი ნორმატიული აქტების თანახმად, მოგების გადასახადით იბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, და არა მიღებული მოგება. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა გამოითვლება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. კომპანიებს უფლება აქვთ, ჩაითვალონ 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის დივიდენდების განაწილება არ იბეგრება მოგების გადასახადით.

ქეთევნ ქაჩიკიძე

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამკესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7. მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ მთლიანად შეაბრუნა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ შესაბამისად, რათა გადავადებული გადასახადები შეაფასოს 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოქმედებს გაუნაწილებელ მოგებაზე 2017 წლის 1 იანვრიდან.

2017 წელს კომპანიამ აღიარა განაწილებულ მოგებაზე (დივიდენდებზე) დარიცხული მოგების გადასახადი 1,271 ლარის ოდენობით მოგებაში ან ზარალში. 2016 წელს კომპანიამ აღიარა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების შებრუნების შედეგად მიღებული 4,298 ლარის მოგების გადასახადის სარგებელი მოგებაში ან ზარალში და 1,537 ლარის სარგებელი სხვა სრულ შემოსავალში (იმდენად, რამდენადაც ის უკავშირდებოდა სხვა სრულ შემოსავალში მანამდე აღიარებულ მუხლებს).

მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი მოიცავს შემდეგს:

	2017	2016
წლის მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი		
დროებითი სხვაობების წარმოქმნასა და გაუქმებასთან		
დაკავშირებული გადავადებული საგადასახადო სარგებელი	–	4,298
მიმდინარე მოგების გადასახადი (დარიცხული)	(1,271)	(1,956)
მოგების გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი), სულ	(1,271)	2,342

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ კანონმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის ხარჯი შესაბამისობაშია მოყვანილი გადასახადის რეალურ ოდენობასთან:

	2017	2016
წმინდა დივიდენდები / დასაბეგრი მოგება	7,200	9,564
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	15/85	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი)		
საკანონმდებლო განაკვეთით	1,271	1,435
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების ეფექტი	–	(4,298)
გადასახადით დაუბეგრავი მოგება	–	(19)
გამოუქვითავი დანახარჯები	–	540
მოგების გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი)	1,271	(2,342)

ქაიკა ყიფიძე

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

8 ძირითადი საშუალებები

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები შედგებოდა შემდეგისგან:

	მიწა	შენობა- ნაგებობები	მანქანა- მოწყობილობ ები	ავტოსატრანსპორტო ორთო საშუალებები	აგროსატრანსპორტო- მშენებლობა	სხვა	სულ
თვითღირებულება							
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	314	28,901	21,013	253	1,231	33	51,745
შემოსვლები	-	-	527	-	103	5	635
გასვლები	-	-	(5)	(8)	(74)	-	(87)
შიდა გადაცემა	-	-	1,168	-	(1,168)	-	-
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	314	28,901	22,703	245	92	38	52,293
შემოსვლები	-	-	525	-	2,179	11	2,715
გასვლები	-	-	-	-	-	-	-
შიდა გადაცემა	-	531	-	-	(531)	-	-
გადაფასებით მიღებული ზრდა, აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	70	10,527	5,867	50	-	3	16,517
გადაფასებით მიღებული კლება, აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	-	-	(1,953)	-	-	-	(1,953)
გადაფასებით მიღებული ზრდა, აღიარებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში	242	9	299	-	-	7	557
გადაფასებით მიღებული კლება, აღიარებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში	-	(133)	(2,811)	(18)	(311)	(26)	(3,299)
დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა გადაფასებისას	-	(6,161)	(5,340)	(187)	-	(15)	(11,703)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	626	33,674	19,290	90	1,429	18	55,127
დაგროვილი ცვეთა							
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	(2,458)	(2,183)	(72)	-	(6)	(4,719)
გასვლები	-	-	1	5	-	-	6
ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(2,116)	(1,832)	(86)	-	(6)	(4,040)
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	(4,574)	(4,014)	(153)	-	(12)	(8,753)
გასვლები	-	-	-	-	-	-	-
დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა გადაფასებისას	-	6,161	5,340	187	-	15	11,703
ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(2,308)	(1,863)	(42)	-	(7)	(4,220)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	(721)	(537)	(8)	-	(4)	(1,270)
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	314	26,443	18,830	181	1,231	27	47,026
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	314	24,327	18,689	92	92	26	43,540
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	626	32,953	18,753	82	1,429	14	53,857

ქაიკაძე ყიზიბეგო

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

2017 წლის 30 სექტემბერს დამოუკიდებელმა შემფასებელმა, XLPartners-მა, შეაფასა კომპანიის ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება. შემფასებელი არის მსგავსი ტიპის ძირითადი საშუალებების შეფასების სპეციალისტი.

კომპანიის ძირითადი საშუალებების დიდი ნაწილი სპეციფიკური ხასიათისაა და იშვიათად იყიდება ღია ბაზარზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იყიდება მიმდინარე ბიზნესის ნაწილის სახით. საქართველოში არ არსებობს მსგავსი ძირითადი საშუალებებისთვის მოქმედი ბაზარი და შესაბამისად, არ არსებობს საკმარისი მტკიცებულება იმისთვის, რომ მოხდეს ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების დადგენა საბაზრო ფასებზე დამყარებული მიდგომით. შესაბამისად, ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება ძირითადად განისაზღვრა შეფასების ამორტიზირებული ჩანაცვლების დანახარჯების მეთოდით, გარდა მიწისა, რომელიც შეფასდა უახლესი საბაზრო გარიგებების ანალიზის საფუძველზე.

ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯების მეთოდი ითვალისწინებს ძირითადი საშუალების შექმნის ან ჩანაცვლების ღირებულებას, რომელიც კორექტირდება ფიზიკური, ფუნქციონალური და ეკონომიკური ცვთის და დამველების მიხედვით. ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯები შეფასდა შიდა წყაროებისა და მსგავსი ძირითადი საშუალებების საქართველოს და საერთაშორისო ბაზრების ანალიზის საფუძველზე. ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯების განსაზღვრის გარდა, ჩატარდა ფულადი ნაკადების მახასიათებლების ტესტირება, მიღებული თანხების მართებულობის შესაფასებლად. ფულადი ნაკადების მახასიათებლების ტესტირებამ უფრო დაბალი ღირებულება აჩვენა, ამიტომ ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება დაკორექტირდა ფულადი ნაკადების მახასიათებლების ტესტირების მოდელით განსაზღვრული ღირებულების მიხედვით.

გამოყენების ღირებულების გაანგარიშების ძირითადი დაშვებები

ფულადი ნაკადების მახასიათებლების ტესტირებისთვის გამოყენებული ძირითადი დაშვებები:

- ▶ ფულადი ნაკადების პროგნოზირება მოხდა შეფასების თარიღისთვის ფაქტობრივი საოპერაციო შედეგებისა და ბიზნესგეგმის მიხედვით.
- ▶ ფულადი ნაკადების მახასიათებლების ტესტირების მიზნებისთვის ხელმძღვანელობამ ძირითადი საშუალებები განიხილა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთ ერთეულად, რადგან გამავალი ფულადი ნაკადები ურთიერთდამოკიდებულია და მათი დიდი ნაწილის მიკუთვნება ძირითადი საშუალებების ამა თუ იმ მუხლისთვის შეუძლებელია.
- ▶ 2018-2027 წლებისთვის პროგნოზირებულია 225,000 მვ/სთ ელექტროენერგიის წარმოება. ეს არის გასული 10 წლის განმავლობაში (2007-2017) წლებში ფაქტობრივად წარმოებული ელექტროენერგიის საშუალო მაჩვენებელი. ეს პარამეტრი 10%-ით ნაკლებია კომპანიის 2018-2021 წლების ფაქტობრივ ბიზნესგეგმაზე.

ქეთევან ყიფიანი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

- ▶ სარეალიზაციო ფასის პროგნოზირება მოხდა სემეკის მიერ 2017 წლის 1 ნოემბრიდან 2025 წლის 31 დეკემბრამდე ამოქმედებულ ახალ ტარიფებზე დაყრდნობით, რომლებიც დაკორექტირდა ლარი/აშშ დოლარის სავალუტო კურსის მოსალოდნელი ზრდის გამო 2020 წლიდან ტარიფის შემდგომი ზრდისთვის. 2026 წლიდან სარეალიზაციო ფასი განისაზღვრა სემეკის მიერ ტარიფის დაწესების ზოგადი მეთოდოლოგიის საფუძველზე. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია სემეკის მიერ 2018-2025 წლებისთვის დადგენილი ტარიფები და გამოყენების ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებული ტარიფები:

წელი/წლები	სემეკის მიერ დადგენილი ტარიფები	გამოყენების ღირებულების გამოსათვლელად გამოყენებული ტარიფი
2018	0.0978 ლარი	0.0978 ლარი
2019	0.0915 ლარი	0.0915 ლარი
2020 - 2021	0.09147 ლარი	0.1074 ლარი
2022	0.023 ლარი	0.027 ლარი
2023 - 2025	0.023 ლარი	0.0275 ლარი

სემეკის მეთოდოლოგიით გამოთვლილი ტარიფი 2026 და 2027 წლებისთვის შეადგენს 0.0666 ლარს, ხოლო 2028 წლიდან 0.0615 ლარს.

- ▶ ძირითადი საშუალებების აღდგენითი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებული იქნა დისკონტირების 14.3%-იანი საშუალო განაკვეთი. დისკონტირების განაკვეთი მიღებულია დარგის კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულების საშუალო მაჩვენებელზე დაყრდნობით.

მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ათი წლის შემდგომი (პროგნოზირებული პერიოდი) საბოლოო ღირებულება შეფასდა უვადო ანუიტეტის დისკონტირების მეთოდით. საბოლოო ღირებულების გამოსათვლელად დაშვებული იქნა 3.1%-იანი გრძელვადიანი ზრდის ტემპი.

ხელმძღვანელობის მიერ დაშვებული სხვა ძირითადი თანხები ასახავს ხელმძღვანელობის შეხედულებას სამომავლო ბიზნეს ტენდენციების შესახებ და ეყრდნობა იმ დროისთვის ხელმძღვანელობის ხელთ არსებულ გარე და შიდა წყაროებიდან მიღებულ ინფორმაციას. ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა უფრო მგრძნობიარეა შემდეგი დაშვებების მიმართ:

- ▶ დისკონტირების განაკვეთი;
- ▶ სარეალიზაციო ფასები.

ქაფეზ ყაჩაღი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

დისკონტირების განაკვეთი – დისკონტირების განაკვეთი ასახავს ფულის დროით ღირებულებასთან მიმართებაში შესაბამისი აქტივისთვის დამახასიათებელი რისკების მიმდინარე საბაზრო შეფასებას. იგი ასევე მოიცავს შესაბამისი ფულადი ნაკადების ინდივიდუალურ რისკებს, რომლებიც არ არის ასახული სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასებაში. დისკონტირების განაკვეთის გამოსათვლელად გამოყენებულია კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება. კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება ითვალისწინებს როგორც მოზიდულ, ისე საკუთარ კაპიტალს. კაპიტალის ღირებულება მიიღება ინვესტორების ინვესტიციებზე მოსალოდნელი უკუგების კოეფიციენტიდან. მოზიდული კაპიტალის ღირებულება ეყრდნობა მსგავსი რისკებისა და ვადების მქონე პროცენტიან ნასესხებ სახსრებს.

სარეალიზაციო ფასი – სარეალიზაციო ფასი წარმოადგენს იმ ტარიფების ამჟამინდელ შეფასებას, რომლებსაც მარეგულირებელი კომპანიას მომავალში დაუწესებს. 2018-2025 წლების პერიოდის სარეალიზაციო ფასები ეყრდნობა ბოლო პერიოდში მოქმედ ტარიფებს, ხოლო 2020-2025 წლების პერიოდისთვის ტარიფების გაზრდილია იმის გამო, რომ აშშ დოლართან მიმართებაში ლარის გაუფასურების შედეგად მათი შემდგომი ზრდაა მოსალოდნელი. 2025 წლიდან სარეალიზაციო ფასები განისაზღვრა სემეკის მიერ ტარიფის დაწესების ზოგადი მეთოდოლოგიის საფუძველზე.

მგრძნობიარობა დაშვებებში ცვლილებების მიმართ

ზემოაღნიშნული შეფასებები განსაკუთრებით შემდეგი ფაქტორების მიმართ არის მგრძნობიარე:

- ▶ გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთის 1%-იანი ზრდა გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების შემცირებას 5%-ით (2,484 ლარით).
- ▶ 2025 წლის შემდეგ პროგნოზირებული სარეალიზაციო ფასის 5%-ით შემცირება გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების შემცირებას 3%-ით (1,774 ლარი).

9 სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები

	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები (მე-17 შენიშვნა)	9,479	8,148

სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს პროცენტი არ ერიცხება და მათი ვადა, როგორც წესი, 30 დღეა. სავაჭრო დებიტორული ანგარიშების დიდი ნაწილი არის ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული (მე-14 შენიშვნა).

ქაიკაძე ყიზილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
ნაღდი ფული ბანკში	1,658	1,288
	<u>1,658</u>	<u>1,288</u>

ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე დარიცხულმა პროცენტმა 2017 წელს 58 ლარი შეადგინა (2016 წ.: 59 ლარი).

ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკებში ერიცხება წლიური პროცენტი საბანკო ანაზრებზე შეთანხმებული განაკვეთების შესაბამისად.

11 კაპიტალი

(ა) გამოშვებული კაპიტალი

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას ჰქონდა 3,447,238 ნებადართული და გამოშვებული აქცია და თითოეულის ღირებულება 0.001 ლარს შეადგენდა. 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის აქციების 100%-ის მფლობელი იყო „გარდაბანი ჰოლდინგი ზივი“.

(ბ) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიას შეუძლია მოგებიდან დივიდენდების გამოცხადება. კომპანიის გაუნაწილებელი მოგება ძირითადად მიღებულია 2011 წლის 1 იანვარს ფასს-ზე გადასვლის დროს ძირითადი საშუალებების გადაფასებით. საქართველოს კანონში არაფერია ნათქვამი კომპანიის უფლებაზე, გაანაწილოს ასეთი რეზერვები დივიდენდების სახით.

2017 წელს კომპანიამ გამოაცხადა და გადაიხადა 7,200 ლარის ოდენობის დივიდენდები (2016 წ.: 10,500 ლარი).

ქვეყანა ყიზილ

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

12 საგადასახადო აქტივები, წმინდა

საგადასახადო აქტივები წარმოადგენს ანაზღაურებადი დღგ-ის უმეტეს ნაწილს, რომელიც საგადასახადო დავალიანებით შემდეგნაირად გაიქვითება:

	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
ანაზღაურებადი დღგ	1,364	873
ხელფასებთან დაკავშირებული საგადასახადო დავალიანება	(70)	(68)
მოგების გადასახადის მიმდინარე გადასახდელები	–	(326)
სხვა (გადასახდელი)/ანაზღაურებადი გადასახადები	(714)	25
წმინდა საგადასახადო აქტივები, მოგების გადასახადის გარდა	580 ✓	504 ✓

13 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
დაკავშირებული მხარისთვის გადასახდელი მართვის მომსახურების გასამრჯელო (მე-17 შენიშვნა)	✓ 3,378	3,449
დაკავშირებული მხარისთვის გადასახდელი ტექნიკური მომსახურების გასამრჯელო (მე-17 შენიშვნა)	✓ 966	987
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება მომწოდებლების მიმართ	✓ 116	112
სხვა დავალიანება	252	248
	4,712	4,796

ზემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების პირობები:

- ▶ სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება უპროცენტოა და, ჩვეულებრივ, 30 დღეში იფარება.
- ▶ დაკავშირებული მხარეების მიმართ კრედიტორული დავალიანება გამოწვეულია 2011 წლამდე შესრულებული გარიგებებით, რომლებიც არის ვადაგადაცილებული, მაგრამ გადაუხდელი, რადგან დაკავშირებულმა მხარემ არ მოითხოვა მისი დაფარვა.
- ▶ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება ძირითადად აშშ დოლარშია გამოხატული.

ქეთევან ყაჩაღელი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჰესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

14 ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა

მიმოხილვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის კაპიტალური და საოპერაციო ხარჯების დაფინანსება. კომპანიას აქვს პირდაპირ თავისი ოპერაციებიდან მიღებული დებიტორული ანგარიშები და ნაღდი ფული მიმდინარე ანგარიშებზე.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები.

კომპანია არის საბოლოო მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული დიდი ჯგუფის ნაწილი. ფინანსური რისკების უმეტესი ნაწილი იმართება და კონტროლდება საბოლოო მშობელი კომპანიის დონეზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კომპანიას საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ აქვს. კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომწოდებელი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიას საკრედიტო რისკი ემუქრება საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებში განთავსებული ანაზრებიდან გამომდინარე.

კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია ერთ კლიენტზე - საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმო - სს „თელასზე“. სს „თელასისგან“ მისაღები მთლიანი თანხა 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 9,479 ლარს (2016 წ.: 8,148 ლარი). ზემოაღნიშნული ნაშთიდან 5,863 ლარი (2016 წ.: 5,863 ლარი) ვადაგადაცილებულია ერთ წელზე მეტი ხნით. 1,161 ლარი ვადაგადაცილებულია 180 დღეზე მეტი ხნით (წარმოიშვა 2017 წლის აპრილში).

კომპანია მიეკუთვნება კომპანიების დიდ ჯგუფს, რომელსაც აკონტროლებს საბოლოო მშობელი კომპანია. ამ ჯგუფის შიგნით ვადაგადაცილებული დავალიანებისა და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების დაფარვას მართავს საბოლოო მშობელი კომპანია, ჯგუფში ფულადი რესურსების საჭიროების, და არა ინსტრუმენტების ვადიანობის მიხედვით. სს „თელასი“ კრედიტუნარიანი კომპანიაა. ხელმძღვანელობის აზრით დაფარვა გართულებების გარეშე მოხდება, თუ ამის საჭიროება დადგება კომპანიაში და ამიტომ სს „თელასისგან“ მისაღები თანხებისთვის რეზერვები არ შექმნილა.

ქავიჯი ყიჩგილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

14 ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მთლიანად სამ უმსხვილეს ქართულ ბანკშია განთავსებული. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არც გაუფასურებულია და არც ვადაგადაცილებული.

ანგარიშგების თარიღისთვის საკრედიტო რისკის მთლიანი მოცულობა იყო:

	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები (მე-9 შენიშვნა)	9,479	8,148
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-10 შენიშვნა)	1,658	1,288
	11,137	9,436

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შემდგომი დაგეგმვით იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო თანხების საშუალებით. კომპანიას მიმდინარე ვალდებულებები ძირითადად დაკავშირებული მხარეების მიმართ აქვს და მიმდინარე აქტივებიც (დებიტორული დავალიანება) დაკავშირებული მხარეებისგან აქვს მისაღები. ამიტომ კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს ანიჭებს კომპანიას საკმარისი მოქნილობას ვალდებულებების დაფარვის / აქტივების მიღების ვადებთან მიმართებით, რაც აუცილებელია მომავალში ბიზნესის საკმარისი ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად, იმ თანხების გამოკლებით, რომლებიც დაკავშირებული მხარეებისთვისაა გადასახდელი. საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან მისაღები, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიმდინარედ კლასიფიცირებული, მთლიანი ვადაგადაცილებული დებიტორული დავალიანების გამოქვითვის შემდეგაც კი კომპანიის მიმდინარე აქტივები აღემატება მიმდინარე ვალდებულებებს საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ქვემოთ მოცემული

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

14 ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები.

31 დეკემბერი, 2017 წ.	საბალანსო ღირებუ- ლება	სახელშეკ რულებო ფულადი ნაკადები	მოთხო- ვნამდე	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე
ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-13 შენიშვნა)	4,712	4,712	4,344	368	-	-
	4,712	4,712	4,344	368	-	-
31 დეკემბერი, 2016 წ.	საბალანსო ღირებუ- ლება	სახელშეკ რულებო ფულადი ნაკადები	მოთხო- ვნამდე	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე
ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-13 შენიშვნა)	4,796	4,796	4,436	360	-	-
	4,796	4,796	4,436	360	-	-

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო ფასები ორი ტიპის რისკს შეიცავს: საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სავალუტო რისკს. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც საბაზრო რისკები მოქმედებს, მოიცავს სესხებსა და გადასახდელ ანგარიშებს და მიმდინარე ანგარიშებს ბანკში.

ქვემოთ წარმოდგენილი მგრძნობელობის ანალიზები მოცემულია 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მგრძნობელობის ანალიზები მომზადდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ დავალიანების წმინდა თანხა, კურსებს შორის სხვაობის მიმართ მგრძნობელობა და ფინანსური ინსტრუმენტების პროპორციული წილი უცხოურ ვალუტაში მუდმივია.

კომპანიას აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი იმის გამო, რომ ყველა მის ფინანსურ აქტივსა და ვალდებულებას ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი აქვს.

ხავეზი ყიფილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

14 ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. კომპანიისთვის დამახასიათებელი სავალუტო რისკი ძირითადად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ფინანსურ ვალდებულებებს.

კომპანია არ ახდენს გაცვლითი კურსის რისკის წინააღმდეგ ჰეჯირებას.

ქვემოთ პირობითი თანხებით მოცემულია კომპანიის სავალუტო რისკები:

	აშშ დოლარში გამოხატული	
	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(4,344)	(4,436)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	115	81
რისკის ნეტო ოდენობა	(4,229)	(4,355)

აშშ დოლართან მიმართებაში ლარის გამყარება/გაუფასურება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოგების ან ზარალის ქვემოთ წარმოდგენილ თანხებს შემდეგნაირად გაზრდიდა/(შემცირებდა). ანალიზი ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც კომპანიის აზრით მოსალოდნელი იყო ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები მუდმივი რჩება.

	გამყარება	გაუფასურება
31 დეკემბერი, 2017 წ. აშშ დოლარი (20%-იანი ცვლილება)	846	(846)
31 დეკემბერი, 2016 წ. აშშ დოლარი (20%-იანი ცვლილება)	871	(871)

(დ) სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ თანხის დაახლოებით დასადგენად, რომელზეც შეიძლება გაიცვალოს ფინანსური ინსტრუმენტი მხარეებს შორის გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით შემდგარი გარიგების დროს. კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას მათი მოკლევადიანი ხასიათის გამო. ყველა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც განსაზღვრულია, სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მე-3 დონით ფასდება.

(ე) კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის საკმარისი ბაზის შენარჩუნებას, რომ დააკმაყოფილოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნები.

ქავიზი ყიჭილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15 კაპიტალური დაბანდების ვალდებულება

ძირითადი საშუალებების შესყიდვის ხელშეკრულება

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გაფორმებული არ აქვს მიმდინარე ხელშეკრულებები ძირითადი საშუალებების შესყიდვის თაობაზე (2016 წ.: 1,291 ლარი).

16 პირობითი ვალდებულებები

(ა) საგადასახადო გარემო

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს გაგებული. თუ იმ წლის ბოლოდან, რომელშიც საგადასახადო კანონმდებლობა დაირღვა, ექვსი წელია გასული, საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ უფლება დააკისრონ დამატებითი გადასახადები, ჯარიმა ან საურავი.

ამ გარემოებებმა შეიძლება დამატებითი საგადასახადო რისკები შექმნან საქართველოში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების მოსაზრება კომპანიის ინტერპრეტაციისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს და თუ ისინი შემოებნა თავიანთი მოსაზრების დამტკიცებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს თავის საგადასახადო პოზიციას და განიხილავს იმ გარიგებებს, რომლებიც შეიძლება ექვეყნებოდა დააყენონ საგადასახადო ორგანოებმა. როდესაც ამის ალბათობა მაღალია, კომპანია ქმნის შესაბამის ანარიცხებს.

17 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

(i) გარიგებები ხელმძღვანელობასთან

კომპანიის ხელმძღვანელი გუნდის წევრებმა 2017 წლის განმავლობაში 96 ლარის ოდენობის ანაზღაურება მიიღეს (2016 წ.: 121 ლარი), რაც ასახულია ხელფასებში, ბონუსებსა და დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოებში.

ქოჯან ყიფილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(ii) შემოსავალი

გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2017 წ.	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2016 წ.	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის
ელექტროენერგიის გაყიდვა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები (მე-9 შენიშვნა)			
15,282	18,323	9,479	8,148
15,282	18,323	9,479	8,148

გაყიდვები ხდება სემეკის მიერ დამტკიცებული ტარიფებით.

(iii) სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

დაკავშირებული მხარეებისთვის გადასახდელი თანხები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაკავშირებული მხარეებისთვის გადასახდელი თანხები 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები მართვის მომსახურების გასამრჯელო (მე-13 შენიშვნა) ტექნიკური მომსახურების გასამრჯელო (მე-13 შენიშვნა)	
3,378	3,449
966	987
4,344	4,436

(iv) მიღებული სესხები

2017 წლის განმავლობაში კომპანიამ აიღო და მთლიანად დაფარა მოკლევადიანი სესხი 2,417 ლარის ოდენობით საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან - „სილქ როუდ ჰოლდინგს ბივი“. დარიცხული და გადახდილი საპროცენტო ხარჯი 9 ლარს შეადგენდა.

ქაჯიზ ყიჩიკილი

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N180268935

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

15.03.2018 წ.

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

თეა კიკუაშვილი

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქალაქი თბილისი, ლესელიძის ქ. #17

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

593235532, 2 93 30 83

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

73117571415518

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეგისტრირებული ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

ორი ათას ოცრამეტი წლის თხუთმეტ მარტს მე, ნოტარიუსი თეა კიკუაშვილი, რომლის სანოტარო ბიუროს მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ლესელიძის ქ. 17-ში, ვადასტურებ თარჯიმანი ქეთევან ყანჩაშვილის (დაბ. 14.09.1982, პირადი # 01003009915, გაც. სრს გლდანის სამსახურის მიერ 20.03.2009; მცხოვრები: ქ. თბილისი, მუხიანის, მე-4 ა მ/რ, კორპ.1, ბ.43, ბაკალავრის დიპლომი AB 0001886 გაც. 2003 წელს თბილისის ილია ჭავჭავაძის სახელობის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ) ხელმოწერის ნამდვილობას. მე, ნოტარიუსმა გავაფრთხილე თარჯიმანი, რომ პასუხს აგებს თარგმანის სიზუსტეზე, რომელმაც დაადასტურა თარჯიმნობის გამოპრიცხავი გარემოების არარსებობის შესახებ და რომ ჯეროვნად იცის ინგლისური ენა და უზრუნველყოფს თარგმანის სიზუსტეს.

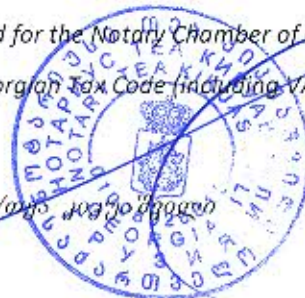
On the 15.03.2018 I, Tea Kikuashvili, the notary whose Notary Bureau is located at Tbilisi, 17, Leselidze Street, certify the authenticity of the signature of translator Ketevan Kanchashvili (born on 14.09.1982, personal number 01003009915 issued on 20.03.2009 by CRA Gldani Service; residing at: Mukhiani 4a micro district, Building 1, Apt. 43; Bachelor's diploma AB 0001886 issued in 2003 by Tbilisi Ilia Chavchavadze State University of Language and Culture). I warned the translator that she is responsible for the accuracy of the translation. She confirmed that she properly knows the English language and ensures accuracy of the translation.

გადახდილია 80-00 ლარი, თანახმად საქართველოს მთავრობის დადგენილების (29 დეკემბერი 2011 წ.) 31-ე მუხლისა, ასევე დღგ 14.40 ლარი თანახმად საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 169-ე მუხლისა. ასევე სარეგისტრაციო მოსაკრებელი 2-00 ლარი, (დღგ-ს ჩათვლით) თანახმად საქართველოს მთავრობის დადგენილების (29 დეკემბერი 2011 წ.) 39-ე მუხლისა. ორი ეგზემპლარისთვის

Fee paid 80-00 GEL, according to the Article 31st, resolution #507 dated 29.12.2011 adopted by Georgian Government about the fees, the rules of payment and approving the service terms determined for the Notary Chamber of Georgia and for the fulfillment of notary activities, also VAT 14.40 GEL, according to Article 169th of Georgian Tax Code (including VAT), also 2-00 GEL, according to the Article 39th resolution (dated 29.12.2011).

ნოტარიუსი

თეა კიკუაშვილი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგება

*2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის,
დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნასთან ერთად*

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორების მოსაზრება	1
ფინანსური ანგარიშგება	
სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	4
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	5
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	6
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	7-27

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ხრამჭესი 1-ის“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ხრამჭესი 1-ის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აზრები

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების მე-17 შენიშვნაზე, რომელიც ეხება დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ამ საკითხს გავლენა არ მოუხდენია ჩვენს მოსაზრებაზე.

ხელმძღვანელობის და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი, რომელიც გამოწვეულია შეცდომით, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან

პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.

- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაი საქართველოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

30 იანვარი, 2018 წ.

სს „ხრამჭესი 1“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნა	2017	2016
ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		16,512	18,323
ცვეთა	8	(4,220)	(4,040)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(1,591)	(1,615)
ქონების გადასახადი		(413)	(402)
პროფესიული მომსახურება		(263)	(222)
დაზღვევა		(568)	(545)
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება		(427)	(501)
ტრანსპორტირების ხარჯი		(126)	(99)
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასების შედეგად	8	(2,742)	–
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(518)	(505)
საოპერაციო შემოსავალი		5,644	10,394
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	6	(9)	(889)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	6	251	59
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		5,886	9,564
მოგების გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი)	7	(1,271)	2,342
წლის წმინდა მოგება		4,615	11,906
სხვა სრული შემოსავალი			
<i>მუხლები, რომელთა შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიცირებაც არ ხდება (გადასახადის გათვალისწინებით)</i>			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	7,8	14,564	1,537
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი, წმინდა		19,179	13,443

ეს ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2018 წლის 30 იანვარს:

დევი კანდელაკი
გენერალური დირექტორი

ელენა მჭედლიძე
ფინანსური დირექტორი

7-29 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	53,857	43,540
არამატერიალური აქტივები		40	43
გრძელვადიან აქტივებში გადახდილი ავანსები		–	368
სულ გრძელვადიანი აქტივები		53,897	43,951
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		233	68
საგადასახადო აქტივები, წმინდა	12	580	504
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები	9	9,479	8,148
გადახდილი ავანსები		144	137
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	1,658	1,288
სულ მიმდინარე აქტივები		12,094	10,145
სულ აქტივები		65,991	54,096
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	11	3,447	3,447
გადაფასების რეზერვი		23,487	10,106
გაუნაწილებელი მოგება		34,345	35,747
სულ კაპიტალი		61,279	49,300
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	13	4,712	4,796
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		4,712	4,796
სულ ვალდებულებები		4,712	4,796
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		65,991	54,096

7-29 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი 1“

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

	სააქციო კაპიტალი	პირითადი საშუალებებ ის გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებ ელი მოგება	სულ
ნაშთი 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,447	9,401	33,509	46,357
წლის წმინდა მოგება	–	–	11,906	11,906
წლის სხვა სრული შემოსავალი	–	1,537	–	1,537
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	1,537	11,906	13,443
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	–	(832)	832	–
დივიდენდები (მე-11 შენიშვნა)	–	–	(10,500)	(10,500)
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,447	10,106	35,747	49,300
წლის წმინდა მოგება	–	–	4,615	4,615
წლის სხვა სრული შემოსავალი	–	14,564	–	14,564
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	14,564	4,615	19,179
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	–	(1,183)	1,183	–
დივიდენდები (მე-11 შენიშვნა)	–	–	(7,200)	(7,200)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,447	23,487	34,345	61,279

7-29 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი 1“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნა	2017	2016
საოპერაციო საქმიანობა			
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		5,886	9,564
<i>არაფულადი კორექტირებები დასაბეგრი მოგების წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით:</i>			
ცვეთა	8	4,220	4,040
ამორტიზაცია		5	5
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული დანაკარგები		–	73
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასების შედეგად	8	2,742	–
საინვესტიციო და ფინანსურ საქმიანობაში კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი/(მოგება)		6	(8)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	6	(58)	(59)
		12,801	13,615
<i>საბრუნავი კაპიტალის კორექტირებები</i>			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(165)	18
ცვლილება სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებში		(1,331)	(252)
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		(7)	(4)
ცვლილება საგადასახადო აქტივებში, მოგების გადასახადის გარდა		(76)	(284)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებაში		(84)	433
		11,138	13,526
გადახდილი მოგების გადასახადი		(1,271)	(1,928)
გადახდილი პროცენტი		(9)	–
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		9,858	11,598
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები		(2,344)	(1,003)
არამატერიალურ აქტივებში გადახდილი თანხები		(2)	–
ძირითადი საშუალებების გაყიდვა		–	8
მიღებული პროცენტი		58	59
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(2,288)	(936)
ფინანსური საქმიანობა			
გადახდილი დივიდენდები	11	(7,200)	(10,500)
აღებული სესხები		2,417	–
სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების დაფარვა		(2,411)	–
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(7,194)	(10,500)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		376	162
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები			
პერიოდის დასაწყისში	10	1,288	1,118
წმინდა კურსთაშორისი სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(6)	8
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	10	1,658	1,288

7-29 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

1 ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

სს „ხრამჭესი 1“ (შემდგომში „კომპანია“) არის საქართველოში დაფუძნებული სააქციო საზოგადოება. კომპანიის ოფიციალური მისამართია ხრამჭესი, წალკის რაიონი.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ელექტროენერგიის წარმოება. მისი ძირითადი საოპერაციო აქტივია საქართველოში, წალკის რაიონში მდებარე ჰიდროელექტროსადგური („ხრამჭესი 1“). წარმოებული ელექტროენერგია საქართველოში იყიდება. კომპანიის მთავარი კლიენტია საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო - სს „თელასი“.

კომპანიას ხრამჭესი 1-სთვის აქვს ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზია, რომელსაც ვადა 2024 წლის 24 დეკემბერს ეწურება.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის აქციების 100%-ის მფლობელი იყო „გარდაბანი ჰოლდინგი ბივი“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“). კომპანიის საბოლოო მშობელი კომპანიაა ღსს „ინტერ რაო ეეს“ (შემდგომში „საბოლოო მშობელი კომპანია“), რომელსაც აკონტროლებს რუსეთის ფედერაცია.

როგორც მე-17 შენიშვნაში აღინიშნა, კომპანია საოპერაციო საქმიანობის ძირითად ნაწილს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებთან აწარმოებს.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა მშობელი კომპანიის მიერ აქციონერთა კრებაზე. აქციონერთა კრება ჩვეულებრივ ტარდება საანგარიშგებო თარიღის მომდევნო წლის პირველ ნახევარში. აქციონერებს შეუძლიათ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებების შეტანა გამოშვების შემდეგ.

2 მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც შეფასებულია გადაფასების მეთოდით.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ათას ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. ახლად გამოშვებულ სტანდარტებს არ მოუხდენია მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ა) უცხოური ვალუტა

კომპანიის სამუშაო ვალუტაა ლარი, რადგანაც ეს არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

ვალუტა, რომელშიც კომპანია საქმიანობს.

უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციების თავდაპირველ აღრიცხვას კომპანია აწარმოებს ოპერაციის თარიღისთვის დადგენილი სამუშაო ვალუტის კურსის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღისთვის სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

ყველა სხვაობა შეტანილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ზ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლე- და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლე- და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში.
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა.
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში.
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა.
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ არ არსებობს ვალდებულების დაფარვის ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

გადავადებული აქტივები და ვალდებულებები მიეკუთვნება გრძელვადიან აქტივებსა და ვალდებულებებს.

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(ი) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებს მიეკუთვნება: მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, სესხები და მისაღები ანგარიშები, დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, გასაყიდად

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

არსებული ფინანსური აქტივები, ან წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები საჭიროების შემთხვევაში ჰეჯირებისთვის. ფინანსური აქტივების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, ამას ემატება გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯები.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

ყველა ის ფინანსური აქტივი, რომელსაც კომპანია ფლობს 2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიას და მოიცავს დებიტორულ ანგარიშებს, ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციაზე.

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. სესხები და მისაღები ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. თავდაპირველი შეფასების შემდეგ ასეთი ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება ხორციელდება ამორტიზებადი ღირებულების შესაბამისად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით (EIR), გაუფასურების გამოკლებით. ამორტიზებული ღირებულება იანგარიშება შესყიდვის ნებისმიერი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსური შემოსავლის ნაწილში. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სესხების შემთხვევაში აისახება, როგორც ფინანსური ხარჯი, ხოლო მისაღები ანგარიშების შემთხვევაში - როგორც გაყიდული საქონლის თვითღირებულება ან სხვა საოპერაციო ხარჯები.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა,
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას მის მიერ ამ აქტივში მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ შენარჩუნებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

გაუფასურება

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

კომპანია თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების რამე ობიექტური ნიშნის არსებობას. გაუფასურებასთან საქმე გვაქვს მაშინ, როდესაც აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მომხდარი ერთი ან მეტი მოვლენა („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივიდან ან ფინანსური აქტივების ჯგუფიდან მისაღები ფულადი სახსრების მომავალში მოსალოდნელ ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ დებიტორი ან დებიტორთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას, არსებობს გაკოტრების ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის მაღალი ალბათობა და ხელთ არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების შემცირებაზე, მაგალითად, როგორიცაა ცვლილებები ვადაგადაცილებული გადახდების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებსაც უკავშირდება ვალდებულებების შეუსრულებლობა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

გაუფასურება (გაგრძელება)

გაუფასურების ზარალის ოდენობის დადგენის შემდეგ ის აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (მოსალოდნელი სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). სავარაუდო სამომავლო ფულადი სახსრების ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი მოქმედი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

აქტივების საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. საპროცენტო შემოსავალი კვლავაც ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას იმ განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის გაუფასურების შედეგად განცდილი ზარალის შესაფასებლად.

საპროცენტო შემოსავალი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის ნაწილში. სესხები და მისაღები ანგარიშები, მასთან დაკავშირებულ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მომავალში მათი ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს და ყველა უზრუნველყოფის საგანი რეალიზებულია ან გადაცემულია კომპანიისთვის. თუ მომდევნო წლის განმავლობაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით. თუ სამომავლო ჩამოწერის ამოღება მოხერხდება, იგი გატარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგების ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯების ნაწილის კრედიტში.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და გადასახდელი ანგარიშები, დებიტორული დავალიანება ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისა და დებიტორული დავალიანების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების კატეგორიას და მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ნამეტი შემოსავლისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებადი ღირებულება გამოანგარიშებულია ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც ხდება არსებული ფინანსური ვალდებულებების ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე არსებითად განსხვავებული პირობების ან ისეთი მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობების საფუძველზე, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება განიხილება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის განსხვავება აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჩათვლა ხორციელდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს სამართლებრივი უფლება თანხების ჩათვლისა და განზრახული აქვს შემხვედრი მოთხოვნების ურთიერთგაქვითვა ან ერთდროულად აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა.

(iv) ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით აფასებს თითოეული საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე სახარბიელო ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევა, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების იერარქიის ერთი დონიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კომპანია განსაზღვრავს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, კომპანიამ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი და დამატებითი დეტალები მათი შეფასების მეთოდების შესახებ მოცემულია მე-14 შენიშვნაში.

(დ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გადაფასების თარიღის შემდეგ აღიარებული გაუფასურების ზარალი. შეფასება ხდება საკმარისი სიხშირით, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

დანახარჯები მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. კომპანიის მიერ აშენებული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

მდებარეობს და შესაბამის აქტივებთან დაკავშირებული სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი.

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

გადაფასების ყოველგვარი ნამეტის აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში და ერიცხება კაპიტალს ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის ნაწილში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი შეაბრუნებს ამავე აქტივის გადაფასების შედეგად შემცირებულ ღირებულებას, რომელიც მანამდე ხარჯად იყო აღიარებული. ასეთ შემთხვევაში ღირებულების გაზრდის აღიარება ხდება გადაფასების შედეგად მიღებული სარგებლის სახით. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება ხარჯის სახით გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი გაქვითავს ამავე აქტივზე არსებულ ნამეტს, რაც აღიარებულია ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გარდა ამისა, გადაფასების თარიღისთვის აკუმულირებული ცვეთა ჩამოიწერება აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან და წმინდა ღირებულების გადაანგარიშება ხდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების მისაღებად. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე. ცვეთა გამოითვლება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე.

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი ზარალი ან მოგება (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) შედის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ამ ნაწილის თანმდევ სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ მისი ხარჯის სარწმუნოდ შეფასება შეიძლება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯის აღიარება ხდება მისი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) ცვეთა

ცვეთის აღიარება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწის ცვეთა არ ხდება.

მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადებია:

შენობა-ნაგებობები	35 წლამდე
მანქანა-მოწყობილობები	2-27 წელი
ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	2-6 წელი
სხვა	2-5 წელი

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო გამოყენების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ე) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპს და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

(ვ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდიდება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება კომპანიის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი, სასაქონლო-მატერიალური

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

მარაგების გაუფასურების ჩათვლით, აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგების ხარჯების კატეგორიებში გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამისად, გარდა მანამდე გადაფასებული ქონებისა, რომლის გადაფასების რეზერვიც აისახა სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთი ქონების შემთხვევაში, გაუფასურების აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ნებისმიერი წინა გადაფასების თანხამდე.

ისეთი აქტივების შემთხვევაში, რომლებშიც გუდვილი არ შედის, ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. თუ ამის ნიშნები მართლაც არსებობს, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის აღდგენით ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. შემობრუნების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც შემობრუნება აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ზ) შემოსავალი

შემოსავლების ასახვა ხორციელდება იმ შემთხვევაში, როდესაც კომპანიაში ეკონომიკური სარგებლის შემოდინების ალბათობა მაღალია. ამასთან, შესაძლებელია შემოსავლების სარწმუნოდ შეფასება მიუხედავად იმისა, თუ როდის განხორციელდება გადახდა. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, გადახდის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვადების გათვალისწინებით და გადასახადებისა და მოსაკრებლების გამოკლებით.

ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი გამოითვლება ყოველთვიურად მომხმარებლებისთვის მიყიდული ელექტროენერგიის ოდენობის საფუძველზე, რომელიც განისაზღვრება საქართველოს მაღალი ძაბვის ელექტროქსელის ოპერატორის - საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიერ მომზადებული ელექტროენერგიის მიღების აქტითა და კლიენტებთან შეთანხმებით.

ელექტროენერგიის ტარიფებს საქართველოში არეგულირებს სემეკი. 2014 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 ნოემბრამდე 1 მვ/სთ-ის ტარიფი 0.082 ლარი იყო. სემეკის 2017 წლის 31 ოქტომბრის დადგენილებით, 2017 წლის 1 ნოემბრიდან 1 მვ/სთ-ის ტარიფი გაიზარდა 0.09781 ლარამდე.

(თ) გადასახადები

(i) მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში (მე-7 შენიშვნა). მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის აქციონერებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნეს საქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც სხვა გადასახადები მოგება-ზარალის ანგარიშგების სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, რა შემთხვევაშიც დამატებითი ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე.
- ▶ დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებისა, რომელიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის დღე აქტივის (ანაზღაურებადი დღე) ან ვალდებულების ნაწილში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ი) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი დეპოზიტები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან დეპოზიტებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია.

(ლ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი. თუ კომპანია მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო კონტრაქტის საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები წარმოდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

4 შეფასებები და დაშვებები

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რაც გავლენას ახდენს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარმოდგენილი შემოსავლების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე. თუმცა ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

(ა) მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

(ი) ძირითადი საშუალებების სამართლიანი შეფასების სიზშირე

კომპანიამ თავისი ძირითადი საშუალებების აღრიცხვისთვის გადაფასებული ბაზა აირჩია. ბასს (IAS) 16-ის „ძირითადი საშუალებები“ მიხედვით, კომპანია ვალდებულია ისეთი სიზშირით გადააფასოს ძირითადი საშუალებები, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისგან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის.

ძირითადი საშუალებების ბოლო გადაფასება მოხდა 2017 წლის 30 ოქტომბერს და აისახა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებაში 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (მე-8 შენიშვნა).

(ბ) შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რაც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

(ii) დებიტორული დავალიანების რეზერვი

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა სავაჭრო დებიტორული ანგარიშების გაუფასურების ობიექტური ნიშნები. კომპანიის სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები ჯამში მოიცავს მოთხოვნებს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს - სს „თელასის“ მიმართ (მე-9 შენიშვნა). სს „თელასისგან“ მისაღები ანგარიშების დიდი ნაწილი ვადაგადაცილებულია, მაგრამ არა გაუფასურებული (მე-14 შენიშვნა).

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა და რომლებმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ სტანდარტების მიღებას მათი ძალაში შესვლისთანავე აპირებს. ხელმძღვანელობა არ მოელის, რომ სხვა ახალი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება მნიშვნელოვან გავლენას იქონიებს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2014 წლის ივლისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ზასსს) გამოსცა ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ბოლო ვერსია, რომელიც ანაცვლებს ზასს 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ და ფასს 9-ის ყველა წინა ვერსიას. ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტების პროექტის ბუღალტრული აღრიცხვის სამივე ასპექტს აერთიანებს: კლასიფიკაცია და შეფასება, გაუფასურება და ჰეჯირების აღრიცხვა. ფასს 9 ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ამასთან დაშვებულია უფრო ადრე გამოყენებაც. გარდა ჰეჯირების აღრიცხვისა, სავალდებულოა რეტროსპექტული გამოყენება, მაგრამ შედარებადი ინფორმაციის წარმოდგენა სავალდებულო არ არის. ჰეჯირების აღრიცხვის შემთხვევაში, მოთხოვნები, როგორც წესი, პერსპექტიულად გამოიყენება, გარკვეული იშვიათი გამონაკლისებით.

კომპანია აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის სავალდებულო თარიღისთვის და არ გადაიანგარიშებს შედარებად ინფორმაციას. ზოგადად, კომპანია არ ელის, რომ ფასს 9-ის მიღების მერე მას მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება თავის ბალანსზე და საკუთარ კაპიტალზე.

(ა) კლასიფიკაცია და შეფასება

ფასს 9-ის მიღება იმოქმედებს კომპანიის ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე, მაგრამ გავლენას არ იქონიებს კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე. სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს კომპანია ფლობს იმისათვის, რომ მიიღოს ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ფულადი სახსრები და მოსალოდნელია, რომ დებიტორული ანგარიშები წარმოშობს მხოლოდ ძირითადი თანხის დაფარვასთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებს. ამრიგად, კომპანია მოელის, რომ ეს აქტივები ფასს 9-ის მიხედვითაც ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება. კომპანიამ გააანალიზა ამ ინსტრუმენტებისთვის დამახასიათებელი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები და დაასკვნა, რომ ისინი აკმაყოფილებს ფასს 9-ის მიხედვით ამორტიზებული ღირებულებით შეფასების კრიტერიუმებს. ამიტომ ამ ინსტრუმენტების ხელახლა კლასიფიკაცია სავალდებულო არ არის.

(ბ) გაუფასურება

ფასს 9-ის მიხედვით, კომპანიას ევალება მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების აღრიცხვა თავის ყველა სავალო ფასიან ქაღალდზე, სესხსა და სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშზე, 12 თვიანი პერიოდისთვის ან მათი მთლიანი ვადისთვის. კომპანია გამოიყენებს გამარტივებულ მიდგომას და აღრიცხავს ყველა სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშზე მოსალოდნელ ზარალს მათი მთლიანი ვადის განმავლობაში. კომპანია მოელის მნიშვნელოვან გავლენას თავის კაპიტალზე, რადგან მისი სესხები და მისაღები ანგარიშები არ არის უზრუნველყოფილი, მაგრამ გავლენის მასშტაბის დასადგენად იგი ჩაატარებს დამატებით დეტალურ ანალიზს, რომელიც

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

გაითვალისწინებს ყველა გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას, საპროგნოზო ელემენტების ჩათვლით.

(გ) ჰეჯირების აღრიცხვა

კომპანიას ამ ეტაპზე არ აქვს ჰეჯირების ურთიერთობა, ამიტომ იგი არ მოელის, რომ ფასს 9-ის გამოყენება მასზე რამე გავლენას მოახდენს.

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“

ფასს 15 გამოიცა 2014 წლის მაისში და განსაზღვრავს ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც გამოიყენება კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების ასახვისთვის. ფასს 15-ის მიხედვით, შემოსავლების აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც საწარმო მოელის კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“ (გაგრძელება)

შემოსავლების ახალი სტანდარტი ჩაანაცვლებს ფასს-ის მიხედვით შემოსავლების აღიარების ყველა არსებულ წესს. სრული რეტროსპექტული გამოყენება ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული გამოყენება სავალდებულოა 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც. კომპანია აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის თარიღისთვის სრული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით. 2016 წლის განმავლობაში კომპანიამ წინასწარ შეაფასა ფასს 15, რასაც 2017 წელს მოჰყვა უფრო საფუძვლიანი ანალიზი.

კომპანია ელექტროენერგიის წარმოების სფეროში საქმიანობს. წარმოებული ელექტროენერგია ძირითადად იყიდება ელექტროენერგიის გამანაწილებელ კომპანიაზე სს „თელასი“, რომელიც საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოა. იშვიათ შემთხვევებში კომპანიამ შეიძლება ელექტროენერგია პირდაპირ მესამე მხარეებს მიჰყიდოს. ელექტროენერგია იყიდება ცალკეული ხელშეკრულების ფარგლებში. ეს ხელშეკრულებები, რომლებითაც გათვალისწინებული ერთადერთი ვალდებულება ელექტროენერგიის გაყიდვაა, კომპანიის მოგებასა და ზარალზე სავარაუდოდ გავლენას არ მოახდენს. კომპანია მოელის, რომ შემოსავლის აღიარება ისეთ დროს მოხდება, როდესაც აქტივზე კონტროლი გადაცემული იქნება კლიენტისთვის, რაც აქტივის ჩაბარების მომენტში ხდება.

ფასს 15-ში უფრო დეტალურად არის ასახული წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნები, ვიდრე ახლანდელ ფასს-ში. წარდგენის მოთხოვნები საგრძნობლად განსხვავდება არსებული პრაქტიკისგან, თუმცა, კომპანიის მიერ მიღებული შემოსავლის სპეციფიკური ხასიათის გამო, კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში განმარტებითი შენიშვნების მოცულობის მნიშვნელოვანი ზრდა მოსალოდნელი არ არის.

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

ფასს (IFRS) 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფაისკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ფასს (IFRS) 16-ში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე, ბასს (IAS) 17-ის მიხედვით ფინანსური იჯარის აღრიცხვის ანალოგიურად. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამონაკლისს მოიჯარეებისთვის - „დაბალი ღირებულები მქონე“ აქტივების (მაგ. პერსონალური კომპიუტერები) იჯარა და მოკლევადიანი იჯარა (ე. ი. იჯარა 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით). საიჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საიჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე. ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას შესაბამისი აქტივის გამოყენებაზე იჯარის ვადის განმავლობაში (ე. ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებულებები არიან ცალკე აღიარონ საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების საამორტიზაციო ხარჯი.

მოიჯარე ასევე ვალდებულია გარკვეული მოვლენების დადგომის შემთხვევაში (მაგ. იჯარის ვადის შეცვლა, სამომავლო საიჯარო გადასახადებში ცვლილება მათი განსაზღვრისთვის

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო) ხელახლა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. მოიჯარე ზოგადად საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შეფასების თანხას აღიარებს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირებას.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის თანახმად არსებული პრაქტიკისგან. მეიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორითაც ბასს 17-ის მიხედვით და გამოიჯნავს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს.

ფასს 16-ით როგორც მოიჯარეებს, ისე მეიჯარეებს ავალდებულებს უფრო დეტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას, ვიდრე ეს ბასს 17-ის თანახმად ხდებოდა.

ფასს 16 ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ნაადრევი გამოყენება, თუმცა საწარმოს მიერ ფასს 15-ის გამოყენებაზე ადრე არა. მოიჯარემ შეიძლება გადაწყვიტოს სტანდარტის გამოყენება მთლიანად რეტროსპექტული ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით. სტანდარტის გარდამავალი დებულებები გარკვეულ შეღავათებს ითვალისწინებს. 2017 წელს კომპანია აპირებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ფასს 16-ის პოტენციური გავლენის შეფასებას.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ყოველწლიური გაუმჯობესებები 2014-2016 წ.წ. ციკლი (გამოშვებული 2016 წლის დეკემბერში)

ფაისკ (IFRIC) ინტერპრეტაცია 22 „უცხოური ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და წინასწარი გადახდა“

ინტერპრეტაციის თანახმად, წინასწარ გადახდასთან დაკავშირებული არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას შესაბამისი აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველი აღიარების დროს გამოყენებული სპოტ სავალუტო კურსის განსაზღვრისას ოპერაციის თარიღად ჩაითვლება ის თარიღი, რომლითაც საწარმო თავდაპირველად აღიარებს წინასწარი გადახდით მიღებულ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. თანხის არაერთი წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, საწარმომ თანხის თითოეული წინასწარი გადახდისთვის ან მიღებისთვის ცალკე უნდა განსაზღვროს ოპერაციის თარიღი. საწარმოებმა ეს ცვლილებები მთლიანად რეტროსპექტულად უნდა გამოიყენონ.

ან საწარმოს შეუძლია ინტერპრეტაცია პერსპექტიულად გამოიყენოს ყველა აქტივისთვის, ხარჯისა და შემოსავლისთვის, რომლებიც აღიარებულია:

(i) იმ საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან, რომელშიც საწარმო პირველად იყენებს ინტერპრეტაციას

ან

(ii) წინა საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან, რომელიც წარმოდგენილია შედარებადი ინფორმაციის სახით იმ საანგარიშგებო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებებში, რომელშიც საწარმო პირველად იყენებს ინტერპრეტაციას.

ინტერპრეტაცია ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

ინტერპრეტაციის ნაადრევი გამოყენება ნებადართულია და უნდა მოხდეს მისი გაცხადება.

თუმცა, ვინაიდან კომპანიის არსებული პრაქტიკა შეესაბამება ინტერპრეტაციას, კომპანია არ მოელის, რომ ის რამე გავლენას მოახდენს თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6 ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

	2017	2016
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	(9)	–
კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი	–	(889)
სულ ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯები	(9)	(889)
საბანკო ანაზღაურება და მიმდინარე ანგარიშებზე საპროცენტო შემოსავალი (მე-10 შენიშვნა)	58	59
კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსავალი	193	–
სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	251	59

კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული ზარალი და შემოსულობა ძირითადად გამოწვეულია კომპანიის აშშ დოლარებში გამოხატული აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშებით. სავალუტო რისკი უფრო დაწვრილებით აღწერილია მე-14 შენიშვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7 მოგების გადასახადი

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილებები შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და გავრცელდა საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. ახალი ნორმატიული აქტების თანახმად, მოგების გადასახადით იბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, და არა მიღებული მოგება. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა გამოითვლება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. კომპანიებს უფლება აქვთ, ჩაითვალონ 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის დივიდენდების განაწილება არ იბეგრება მოგების გადასახადით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7. მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ მთლიანად შეაბრუნა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ შესაბამისად, რათა გადავადებული გადასახადები შეაფასოს 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოქმედებს გაუნაწილებელ მოგებაზე 2017 წლის 1 იანვრიდან.

2017 წელს კომპანიამ აღიარა განაწილებულ მოგებაზე (დივიდენდებზე) დარიცხული მოგების გადასახადი 1,271 ლარის ოდენობით მოგებაში ან ზარალში. 2016 წელს კომპანიამ აღიარა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების შებრუნების შედეგად მიღებული 4,298 ლარის მოგების გადასახადის სარგებელი მოგებაში ან ზარალში და 1,537 ლარის სარგებელი სხვა სრულ შემოსავალში (იმდენად, რამდენადაც ის უკავშირდებოდა სხვა სრულ შემოსავალში მანამდე აღიარებულ მუხლებს).

მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი მოიცავს შემდეგს:

	2017	2016
წლის მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი		
დროებითი სხვაობების წარმოქმნასა და გაუქმებასთან დაკავშირებული გადავადებული საგადასახადო სარგებელი	–	4,298
მიმდინარე მოგების გადასახადი (დარიცხული)	(1,271)	(1,956)
მოგების გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი), სულ	(1,271)	2,342

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ კანონმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის ხარჯი შესაბამისობაშია მოყვანილი გადასახადის რეალურ ოდენობასთან:

	2017	2016
წმინდა დივიდენდები / დასაბეგრი მოგება	7,200	9,564
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	15/85	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი)		
საკანონმდებლო განაკვეთით	1,271	1,435
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების ეფექტი	–	(4,298)
გადასახადით დაუბეგრავი მოგება	–	(19)
გამოუქვითავი დანახარჯები	–	540
მოგების გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი)	1,271	(2,342)

სს „ხრამჰესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

8 ძირითადი საშუალებები

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები შედგებოდა შემდეგისგან:

	მიწა	შენობა- ნაგებობები	მანქანა- მოწყობი ლობები	ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სხვა	სულ
თვითღირებულება							
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	314	28,901	21,013	253	1,231	33	51,745
შემოსვლები	–	–	527	–	103	5	635
გასვლები	–	–	(5)	(8)	(74)	–	(87)
შიდა გადაცემა	–	–	1,168	–	(1,168)	–	–
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	314	28,901	22,703	245	92	38	52,293
შემოსვლები	–	–	525	–	2,179	11	2,715
გასვლები	–	–	–	–	–	–	–
შიდა გადაცემა	–	531	–	–	(531)	–	–
შედეგად მიღებული ზრდა, აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	70	10,527	5,867	50	–	3	16,517
შედეგად მიღებული კლება, აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	–	–	(1,953)	–	–	–	(1,953)
გადაფასების შედეგად მიღებული ზრდა, აღიარებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში	242	9	299	–	–	7	557
გადაფასების შედეგად მიღებული კლება, აღიარებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში	–	(133)	(2,811)	(18)	(311)	(26)	(3,299)
დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა გადაფასებისას	–	(6,161)	(5,340)	(187)	–	(15)	(11,703)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	626	33,674	19,290	90	1,429	18	55,127
დაგროვილი ცვეთა							
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	(2,458)	(2,183)	(72)	–	(6)	(4,719)
გასვლები	–	–	1	5	–	–	6
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	(2,116)	(1,832)	(86)	–	(6)	(4,040)
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	(4,574)	(4,014)	(153)	–	(12)	(8,753)
გასვლები	–	–	–	–	–	–	–
დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა გადაფასებისას	–	6,161	5,340	187	–	15	11,703
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	(2,308)	(1,863)	(42)	–	(7)	(4,220)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	(721)	(537)	(8)	–	(4)	(1,270)
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	314	26,443	18,830	181	1,231	27	47,026
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	314	24,327	18,689	92	92	26	43,540
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	626	32,953	18,753	82	1,429	14	53,857

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

2017 წლის 30 სექტემბერს დამოუკიდებელმა შემფასებელმა, XLPartners-მა, შეაფასა კომპანიის ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება. შემფასებელი არის მსგავსი ტიპის ძირითადი საშუალებების შეფასების სპეციალისტი.

კომპანიის ძირითადი საშუალებების დიდი ნაწილი სპეციფიკური ხასიათისაა და იშვიათად იყიდება ღია ბაზარზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იყიდება მიმდინარე ბიზნესის ნაწილის სახით. საქართველოში არ არსებობს მსგავსი ძირითადი საშუალებებისთვის მოქმედი ბაზარი და შესაბამისად, არ არსებობს საკმარისი მტკიცებულება იმისთვის, რომ მოხდეს ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების დადგენა საბაზრო ფასებზე დამყარებული მიდგომით. შესაბამისად, ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება ძირითადად განისაზღვრა შეფასების ამორტიზირებული ჩანაცვლების დანახარჯების მეთოდით, გარდა მიწისა, რომელიც შეფასდა უახლესი საბაზრო გარიგებების ანალიზის საფუძველზე.

ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯების მეთოდი ითვალისწინებს ძირითადი საშუალების შექმნის ან ჩანაცვლების ღირებულებას, რომელიც კორექტირდება ფიზიკური, ფუნქციონალური და ეკონომიკური ცვეთის და დაძველების მიხედვით. ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯები შეფასდა შიდა წყაროებისა და მსგავსი ძირითადი საშუალებების საქართველოს და საერთაშორისო ბაზრების ანალიზის საფუძველზე. ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯების განსაზღვრის გარდა, ჩატარდა ფულადი ნაკადების მახასიათებლების ტესტირება, მიღებული თანხების მართებულობის შესაფასებლად. ფულადი ნაკადების მახასიათებლების ტესტირებამ უფრო დაბალი ღირებულება აჩვენა, ამიტომ ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება დაკორექტირდა ფულადი ნაკადების მახასიათებლების ტესტირების მოდელით განსაზღვრული ღირებულების მიხედვით.

გამოყენების ღირებულების გაანგარიშების ძირითადი დაშვებები

ფულადი ნაკადების მახასიათებლების ტესტირებისთვის გამოყენებული ძირითადი დაშვებები:

- ფულადი ნაკადების პროგნოზირება მოხდა შეფასების თარიღისთვის ფაქტობრივი საოპერაციო შედეგებისა და ბიზნესგეგმის მიხედვით.
- ფულადი ნაკადების მახასიათებლების ტესტირების მიზნებისთვის ხელმძღვანელობამ ძირითადი საშუალებები განიხილა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთ ერთეულად, რადგან გამავალი ფულადი ნაკადები ურთიერთდამოკიდებულია და მათი დიდი ნაწილის მიკუთვნება ძირითადი საშუალებების ამა თუ იმ მუხლისთვის შეუძლებელია.
- 2018-2027 წლებისთვის პროგნოზირებულია 225,000 მვ/სთ ელექტროენერგიის წარმოება. ეს არის გასული 10 წლის განმავლობაში (2007-2017) წლებში ფაქტობრივად წარმოებული ელექტროენერგიის საშუალო მაჩვენებელი. ეს პარამეტრი 10%-ით ნაკლებია კომპანიის 2018-2021 წლების ფაქტობრივ ბიზნესგეგმაზე.
- სარეალიზაციო ფასის პროგნოზირება მოხდა სემეკის მიერ 2017 წლის 1 ნოემბრიდან 2025 წლის 31 დეკემბრამდე ამოქმედებულ ახალ ტარიფებზე დაყრდნობით, რომლებიც დაკორექტირდა ლარი/აშშ დოლარის სავალუტო კურსის მოსალოდნელი ზრდის გამო 2020 წლიდან ტარიფის შემდგომი ზრდისთვის. 2026 წლიდან სარეალიზაციო ფასი განისაზღვრა სემეკის მიერ ტარიფის დაწესების ზოგადი მეთოდოლოგიის საფუძველზე. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია სემეკის მიერ 2018-2025 წლებისთვის დადგენილი ტარიფები და გამოყენების ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებული ტარიფები:

სს „ხრამჰესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

წელი/წლები	სემეკის მიერ დადგენილი ტარიფები	გამოყენების ღირებულების გამოსათვლელად გამოყენებული ტარიფი
2018	0.0978 ლარი	0.0978 ლარი
2019	0.0915 ლარი	0.0915 ლარი
2020 - 2021	0.09147 ლარი	0.1074 ლარი
2022	0.023 ლარი	0.027 ლარი
2023 - 2025	0.023 ლარი	0.0275 ლარი

სემეკის მეთოდოლოგიით გამოთვლილი ტარიფი 2026 და 2027 წლებისთვის შეადგენს 0.0666 ლარს, ხოლო 2028 წლიდან 0.0615 ლარს.

- ძირითადი საშუალებების აღდგენითი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებული იქნა დისკონტირების 14.3%-იანი საშუალო განაკვეთი. დისკონტირების განაკვეთი მიღებულია დარგის კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულების საშუალო მაჩვენებელზე დაყრდნობით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ათი წლის შემდგომი (პროგნოზირებული პერიოდი) საბოლოო ღირებულება შეფასდა უვადო ანუიტეტის დისკონტირების მეთოდით. საბოლოო ღირებულების გამოსათვლელად დაშვებული იქნა 3.1%-იანი გრძელვადიანი ზრდის ტემპი.

ხელმძღვანელობის მიერ დაშვებული სხვა ძირითადი თანხები ასახავს ხელმძღვანელობის შეხედულებას სამომავლო ბიზნეს ტენდენციების შესახებ და ეყრდნობა იმ დროისთვის ხელმძღვანელობის ხელთ არსებულ გარე და შიდა წყაროებიდან მიღებულ ინფორმაციას. ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა უფრო მგრძნობიარეა შემდეგი დაშვებების მიმართ:

- დისკონტირების განაკვეთი;
- სარეალიზაციო ფასები.

დისკონტირების განაკვეთი – დისკონტირების განაკვეთი ასახავს ფულის დროით ღირებულებასთან მიმართებაში შესაბამისი აქტივების დამახასიათებელი რისკების მიმდინარე საბაზრო შეფასებას. იგი ასევე მოიცავს შესაბამისი ფულადი ნაკადების ინდივიდუალურ რისკებს, რომლებიც არ არის ასახული სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასებაში. დისკონტირების განაკვეთის გამოსათვლელად გამოყენებულია კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება. კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება ითვალისწინებს როგორც მოზიდულ, ისე საკუთარ კაპიტალს. კაპიტალის ღირებულება მიიღება ინვესტიციების ინვესტიციებზე მოსალოდნელი უკუგების კოეფიციენტიდან. მოზიდული კაპიტალის ღირებულება ეყრდნობა მსგავსი რისკებისა და ვადების მქონე პროცენტთან ნასესხებ სახსრებს.

სარეალიზაციო ფასი – სარეალიზაციო ფასი წარმოადგენს იმ ტარიფების ამჟამინდელ შეფასებას, რომლებსაც მარეგულირებელი კომპანიას მომავალში დაუწესებს. 2018-2025 წლების პერიოდის სარეალიზაციო ფასები ეყრდნობა ბოლო პერიოდში მოქმედ ტარიფებს, ხოლო 2020-2025 წლების პერიოდისთვის ტარიფების გაზრდილია იმის გამო, რომ აშშ დოლართან მიმართებაში ლარის გაუფასურების შედეგად მათი შემდგომი ზრდაა მოსალოდნელი. 2025 წლიდან სარეალიზაციო ფასები განისაზღვრა სემეკის მიერ ტარიფის დაწესების ზოგადი მეთოდოლოგიის საფუძველზე.

მგრძნობიარობა დაშვებებში ცვლილებების მიმართ

ზემოაღნიშნული შეფასებები განსაკუთრებით შემდეგი ფაქტორების მიმართ არის მგრძნობიარე:

- გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთის 1%-იანი ზრდა გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების შემცირებას 5%-ით (2,484 ლარით).
- 2025 წლის შემდეგ პროგნოზირებული სარეალიზაციო ფასის 5%-ით შემცირება გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების შემცირებას 3%-ით (1,774 ლარი).

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9 სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები

	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები (მე-17 შენიშვნა)	9,479	8,148

სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს პროცენტი არ ერიცხება და მათი ვადა, როგორც წესი, 30 დღეა. სავაჭრო დებიტორული ანგარიშების დიდი ნაწილი არის ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული (მე-14 შენიშვნა).

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
ნაღდი ფული ბანკში	1,658	1,288
	1,658	1,288

ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე დარიცხულმა პროცენტმა 2017 წელს 58 ლარი შეადგინა (2016 წ.: 59 ლარი).

ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკებში ერიცხება წლიური პროცენტი საბანკო ანაზღაურებზე შეთანხმებული განაკვეთების შესაბამისად.

11 კაპიტალი

(ა) გამოშვებული კაპიტალი

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას ჰქონდა 3,447,238 ნებადართული და გამოშვებული აქცია და თითოეულის ღირებულება 0.001 ლარს შეადგენდა. 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის აქციების 100%-ის მფლობელი იყო „გარდაბანი ჰოლდინგი ბივი“.

(ბ) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიას შეუძლია მოგებიდან დივიდენდების გამოცხადება. კომპანიის გაუნაწილებელი მოგება ძირითადად მიღებულია 2011 წლის 1 იანვარს ფასს-ზე გადასვლის დროს ძირითადი საშუალებების გადაფასებით. საქართველოს კანონში არაფერია ნათქვამი კომპანიის უფლებაზე, გაანაწილოს ასეთი რეზერვები დივიდენდების სახით.

2017 წელს კომპანიამ გამოაცხადა და გადაიხადა 7,200 ლარის ოდენობის დივიდენდები (2016 წ.: 10,500 ლარი).

12 საგადასახადო აქტივები, წმინდა

საგადასახადო აქტივები წარმოადგენს ანაზღაურებადი დღგ-ის უმეტეს ნაწილს, რომელიც საგადასახადო დავალიანებით შემდეგნაირად გაიქვითება:

	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
ანაზღაურებადი დღგ	1,364	873
ხელფასებთან დაკავშირებული საგადასახადო დავალიანება	(70)	(68)
მოგების გადასახადის მიმდინარე გადასახდელები	–	(326)
სხვა (გადასახდელი)/ანაზღაურებადი გადასახადები	(714)	25
წმინდა საგადასახადო აქტივები, მოგების გადასახადის გარდა	580	504

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

13 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
დაკავშირებული მხარისთვის გადასახდელი მართვის მომსახურების გასამრჯელო (მე-17 შენიშვნა)	3,378	3,449
დაკავშირებული მხარისთვის გადასახდელი ტექნიკური მომსახურების გასამრჯელო (მე-17 შენიშვნა)	966	987
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება მომწოდებლების მიმართ	116	112
სხვა დავალიანება	252	248
	4,712	4,796

ზემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების პირობები:

- ▶ სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება უპროცენტოა და, ჩვეულებრივ, 30 დღეში იფარება.
- ▶ დაკავშირებული მხარეების მიმართ კრედიტორული დავალიანება გამოწვეულია 2011 წლამდე შესრულებული გარიგებებით, რომლებიც არის ვადაგადაცილებული, მაგრამ გადაუხდელი, რადგან დაკავშირებულმა მხარემ არ მოითხოვა მისი დაფარვა.
- ▶ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება ძირითადად აშშ დოლარშია გამოხატული.

14 ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა

მიმოხილვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის კაპიტალური და საოპერაციო ხარჯების დაფინანსება. კომპანიას აქვს პირდაპირ თავისი ოპერაციებიდან მიღებული დებიტორული ანგარიშები და ნაღდი ფული მიმდინარე ანგარიშებზე.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები.

კომპანია არის საბოლოო მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული დიდი ჯგუფის ნაწილი. ფინანსური რისკების უმეტესი ნაწილი იმართება და კონტროლდება საბოლოო მშობელი კომპანიის დონეზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კომპანიას საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ აქვს. კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომწოდებელი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიას საკრედიტო რისკი ემუქრება საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები) და

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებში განთავსებული ანაზღაურებებიდან გამომდინარე.

კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია ერთ კლიენტზე - საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმო - სს „თელასზე“. სს „თელასისგან“ მისაღები მთლიანი თანხა 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 9,479 ლარს (2016 წ.: 8,148 ლარი).

ზემოაღნიშნული ნაშთიდან 5,863 ლარი (2016 წ.: 5,863 ლარი) ვადაგადაცილებულია ერთ წელზე მეტი ხნით. 1,161 ლარი ვადაგადაცილებულია 180 დღეზე მეტი ხნით (წარმოიშვა 2017 წლის აპრილში).

კომპანია მიეკუთვნება კომპანიების დიდ ჯგუფს, რომელსაც აკონტროლებს საბოლოო მშობელი კომპანია. ამ ჯგუფის შიგნით ვადაგადაცილებული დავალიანებისა და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების დაფარვას მართავს საბოლოო მშობელი კომპანია, ჯგუფში ფულადი რესურსების საჭიროების, და არა ინსტრუმენტების ვადიანობის მიხედვით. სს „თელასი“ კრედიტუნარიანი კომპანიაა. ხელმძღვანელობის აზრით დაფარვა გართულებების გარეშე მოხდება, თუ ამის საჭიროება დადგება კომპანიაში და ამიტომ სს „თელასისგან“ მისაღები თანხებისთვის რეზერვები არ შექმნილა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

14 ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მთლიანად სამ უმსხვილეს ქართულ ბანკშია განთავსებული. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არც გაუფასურებულია და არც ვადაგადაცილებული.

ანგარიშგების თარიღისთვის საკრედიტო რისკის მთლიანი მოცულობა იყო:

	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები (მე-9 შენიშვნა)	9,479	8,148
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-10 შენიშვნა)	1,658	1,288
	11,137	9,436

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო თანხების საშუალებით. კომპანიას მიმდინარე ვალდებულებები ძირითადად დაკავშირებული მხარეების მიმართ აქვს და მიმდინარე აქტივებიც (დებიტორული დავალიანება) დაკავშირებული მხარეებისგან აქვს მისაღები. ამიტომ კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს ანიჭებს კომპანიას საკმარის მოქნილობას ვალდებულებების დაფარვის / აქტივების მიღების ვადებთან მიმართებით, რაც აუცილებელია მომავალში ბიზნესის საკმარისი ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად, იმ თანხების გამოკლებით, რომლებიც დაკავშირებული მხარეებისთვისაა გადასახდელი. საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან მისაღები, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიმდინარედ კლასიფიცირებული, მთლიანი ვადაგადაცილებული დებიტორული დავალიანების გამოქვითვის შემდეგაც კი კომპანიის მიმდინარე აქტივები აღემატება მიმდინარე ვალდებულებებს საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ქვემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები.

	საბალანსო ლირებუ ლება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვნ ამდე	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე
31 დეკემბერი, 2017 წ.						

სს „ხრამჭესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები

სავაჭრო და სხვა

კრედიტორული

დავალიანება (მე-13

შენიშვნა)

4,712	4,712	4,344	368	–	–
4,712	4,712	4,344	368	–	–

	საბალანსო დირეზული	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვნ ამდე	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე
31 დეკემბერი, 2016 წ.						

ფინანსური ვალდებულებები

სავაჭრო და სხვა

კრედიტორული

დავალიანება (მე-13

შენიშვნა)

4,796	4,796	4,436	360	–	–
4,796	4,796	4,436	360	–	–

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

14 ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო ფასები ორი ტიპის რისკს შეიცავს: საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სავალუტო რისკს. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც საბაზრო რისკები მოქმედებს, მოიცავს სესხებსა და გადასახდელ ანგარიშებს და მიმდინარე ანგარიშებს ბანკში.

ქვემოთ წარმოდგენილი მგრძნობელობის ანალიზები მოცემულია 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მგრძნობელობის ანალიზები მომზადდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ დავალიანების წმინდა თანხა, კურსებს შორის სხვაობის მიმართ მგრძნობელობა და ფინანსური ინსტრუმენტების პროპორციული წილი უცხოურ ვალუტაში მუდმივია.

კომპანიას აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი იმის გამო, რომ ყველა მის ფინანსურ აქტივსა და ვალდებულებას ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი აქვს.

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. კომპანიისთვის დამახასიათებელი სავალუტო რისკი ძირითადად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ფინანსურ ვალდებულებებს.

კომპანია არ ახდენს გაცვლითი კურსის რისკის წინააღმდეგ ჰეჯირებას.

ქვემოთ პირობითი თანხებით მოცემულია კომპანიის სავალუტო რისკები:

	აშშ დოლარში გამოხატული	
	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(4,344)	(4,436)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	115	81
რისკის ნეტო ოდენობა	(4,229)	(4,355)

აშშ დოლართან მიმართებაში ლარის გამყარება/გაუფასურება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოგების ან ზარალის ქვემოთ წარმოდგენილ თანხებს შემდეგნაირად გაზრდიდა/(შემამცირებდა). ანალიზი ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც კომპანიის აზრით მოსალოდნელი იყო ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები მუდმივი რჩება.

	გამყარება	გაუფასურება
31 დეკემბერი, 2017 წ.		
აშშ დოლარი (20%-იანი ცვლილება)	846	(846)
31 დეკემბერი, 2016 წ.		
აშშ დოლარი (20%-იანი ცვლილება)	871	(871)

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(დ) სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ თანხის დაახლოებით დასადგენად, რომელზეც შეიძლება გაიცვალოს ფინანსური ინსტრუმენტი მხარეებს შორის გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით შემდგარი გარიგების დროს. კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას მათი მოკლევადიანი ხასიათის გამო. ყველა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც განსაზღვრულია, სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მე-3 დონით ფასდება.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

14 ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ე) კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის საკმარისი ბაზის შენარჩუნებას, რომ დააკმაყოფილოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნები.

15 კაპიტალური დაბანდების ვალდებულება

ძირითადი საშუალებების შესყიდვის ხელშეკრულება

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გაფორმებული არ აქვს მიმდინარე ხელშეკრულებები ძირითადი საშუალებების შესყიდვის თაობაზე (2016 წ.: 1,291 ლარი).

16 პირობითი ვალდებულებები

(ა) საგადასახადო გარემო

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს გაგებული. თუ იმ წლის ბოლოდან, რომელშიც საგადასახადო კანონმდებლობა დაირღვა, ექვსი წელია გასული, საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ უფლება დააკისრონ დამატებითი გადასახადები, ჯარიმა ან საურავი.

ამ გარემოებებმა შეიძლება დამატებითი საგადასახადო რისკები შექმნან საქართველოში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების მოსაზრება კომპანიის ინტერპრეტაციისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს და თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი მოსაზრების დამტკიცებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს თავის საგადასახადო პოზიციას და განიხილავს იმ გარიგებებს, რომლებიც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენონ საგადასახადო ორგანოებმა. როდესაც ამის ალბათობა მაღალია, კომპანია ქმნის შესაბამის ანარიცხებს.

17 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

(i) გარიგებები ხელმძღვანელობასთან

კომპანიის ხელმძღვანელი გუნდის წევრებმა 2017 წლის განმავლობაში 96 ლარის ოდენობის ანაზღაურება მიიღეს (2016 წ.: 121 ლარი), რაც ასახულია ხელფასებში, ბონუსებსა და

სს „ხრამჰესი 1“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოებში.

17 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(ii) შემოსავალი

	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2017 წ.	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2016 წ.	დაკავშირებულ მხარეებისგან მისაღები თანხები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაკავშირებულ მხარეებისგან მისაღები თანხები 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის
ელექტროენერგიის გაყიდვა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები (მე-9 შენიშვნა)	15,282	18,323	9,479	8,148
	15,282	18,323	9,479	8,148

გაყიდვები ხდება სემეკის მიერ დამტკიცებული ტარიფებით.

(iii) სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	დაკავშირებულ მხარეებისთვის გადასახდელი თანხები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაკავშირებულ მხარეებისთვის გადასახდელი თანხები 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები მართვის მომსახურების გასამრჯელო (მე-13 შენიშვნა)	3,378	3,449
ტექნიკური მომსახურების გასამრჯელო (მე-13 შენიშვნა)	966	987
	4,344	4,436

(iv) მიღებული სესხები

2017 წლის განმავლობაში კომპანიამ აიღო და მთლიანად დაფარა მოკლევადიანი სესხი 2,417 ლარის ოდენობით საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან - „სილქ როულ ჰოლდინგს ბივი“. დარიცხული და გადახდილი საპროცენტო ხარჯი 9 ლარს შეადგენდა.

**ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის
მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში**

სს „ხრამჭესი 1“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 30 იანვარს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

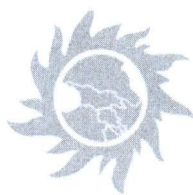
- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაი საქართველოს“ სახელით

25 სექტემბერი 2018

ИНТЕР РАО

ХРАМИ ГЭС-I

**წლიური მართველობითი ანგარიში
2017 წელს გაწეული სამუშაოს
შედეგების მიხედვით**

გენერალური დირექტორი:

დ. ვ. კანდელაკი

ფინანსური დირექტორი:

ე. გ. მჭედლიძე

25 სექტემბერი 2018

წლიური მართველობითი ანგარიში
2017 წელს გაწეული სამუშაოს
შედეგების მიხედვით

გენერალური დირექტორი:

დ. ვ. კანდელაკი

ფინანსური დირექტორი:

ე. გ. მჭედლიძე

შინაარსი

1. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის და გენერალური დირექტორის მიმართვა	3
2. სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში საზოგადოების საქმიანობის შესახებ.....	4
3. საზოგადოების ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლების სისტემა	5
4. ზოგადი ინფორმაცია სს „ხრამჭესი 1“-ის შესახებ	7
5. საზოგადოების მდგომარეობა დარგში: ბაზარი, მარკეტინგი, გაყიდვები	15
6. საზოგადოების საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები	17
7. საზოგადოების განვითარების პერსპექტივები.....	22
8. სარემონტო საქმიანობა	23
9. საინვესტიციო საქმიანობა	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
10. შესყიდვებთან დაკავშირებული საქმიანობა.....	25
11. საზოგადოების საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკის ძირითადი ფაქტორების აღწერილობა	26
12. სააქციო კაპიტალის სტრუქტურა	27
13. სამეთვალყურეო საბჭო	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
14. გენერალური დირექტორი.....	31
15. საკადრო პოლიტიკა და სოციალური პასუხისმგებლობა	32
16. გარემოს დაცვა	34
17. ცნობები საზოგადოების მიერ საანგარიშო წლის განმავლობაში დადებული მსხვილი გარიგებების და ასევე იმ გარიგებების შესახებ, რომელთა შესრულებაში არსებობს დაინტერესება და რომლებიც შესრულებულია საზოგადოების მიერ საანგარიშო წლის განმავლობაში	37
18. ცნობები საზოგადოების წმინდა აქტივების მდგომარეობის შესახებ	38
19. დამატებითი ინფორმაცია აქციონერებისათვის	38

1. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის და გენერალური დირექტორის მიმართვა

პატივცემულო აქციონერო!

წარმოგიდგენთ სს „ხრამჰესი I“-ის 2017 წლის წლიურ ანგარიშს. წინა წლის განმავლობაში საზოგადოების საქმიანობა იყო განპირობებული, ერთის მხრივ, ქვეყანაში ელექტროენერგიაზე მოთხოვნის და მოხმარების ზრდით, მათ შორის წყალმოვარდნის პერიოდში, ხოლო მეორეს მხრივ, ეროვნული ვალუტის აშშ დოლარის მიმართ დევალვაციით და მძიმე პოლიტიკური მდგომარეობით.

ამავდროულად, სტაბილური გამომუშავება, ჰიდროელექტროსადგურებზე გამომუშავებულ ელექტროენერგიაზე უწყვეტი მოთხოვნა, საქართველოს ენერგოსისტემის შედარებითი სტაბილურობა, - ყველაფერი ჩამოთვლილი საშუალებას გვაძლევს განვიხილოთ საზოგადოება, როგორც წარმატებული და სტაბილური ბიზნესი.

საანგარიშო პერიოდში საზოგადოებას წარმატებით შესრულებული აქვს დასმული ამოცანები, რაც დასტურდება საზოგადოებისათვის 2017 წლის დადგენილი ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლების შესრულებით. გამომუშავების გეგმების შესრულება, ელექტროენერგიის მიწოდების სტაბილურობა და წარმოების ხარჯების კონტროლი, მმართველობის თვალსაზრისით, წარმოადგენდა საზოგადოების საქმიანობის ეფექტურობის გაუმჯობესების ძირითად მიმართულებებს.

2018 წელს საზოგადოების წინაშე არანაკლებ ამბიციური ამოცანები დგას. საზოგადოების ეფექტურობის გაუმჯობესების ძირითადი ვექტორი იქნება საზოგადოების ყველა ქვედანაყოფის სანდო და სტაბილური მუშაობა, გამომუშავების ზრდა და მუდმივი ხარჯების შემცირება.

დარწმუნებულნი ვართ, რომ საზოგადოების მმართველობა შეასრულებს მის წინაშე მდგომ ამოცანებს.

დ.ე. ვოლკოვი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

დ.ვ. კანდელაკი

გენერალური დირექტორი

2. სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში საზოგადოების საქმიანობის შესახებ

სააქციო საზოგადოების საქმიანობის ძირითადი მიმართულება არის ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია. სამეთვალყურეო საბჭო ზოგადად წარმატებულად აფასებს 2017 წელს საზოგადოების განვითარების შედეგებს. თავისი საქმიანობის ამ პერიოდის განმავლობაში, სს „ხრამჰესი I“-მა შეძლო კომპანიის სტაბილური ფუნქციონირების უზრუნველყოფა და 4 615 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა მოგების მიღება.

საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ 2017 წლის განმავლობაში გაწეული სამუშაოს შედეგების შეჯამებით, შეგვიძლია აღვნიშნოთ, რომ საანგარიშო წლის განმავლობაში ჩატარებულია სამეთვალყურეო საბჭოს 17 სხდომა. აღნიშნულ სხდომებზე მიღებულია ყველაზე მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები, რომლებმაც არსებითი ზეგავლენა მოახდინეს საზოგადოების საქმიანობაზე:

1. საზოგადოების ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებად განისაზღვრა საზოგადოების მიერ აქციონერთა წლიური კრების მომზადება და ჩატარება. ამასთან დაკავშირებით დამტკიცებულ იქნა წლიური კრების მომზადების და ჩატარების გრაფიკი.
2. მიღებულ იქნა გადაწყვეტილებები, რომლებიც ეხებოდა საზოგადოების ფინანსურ და ეკონომიკურ პოლიტიკას, როგორიცაა შემდეგი წლის ბიზნეს-გეგმის დამტკიცება და საზოგადოების საინვესტიციო პროგრამის მიღება, ასევე მათი შესრულების შესახებ ყოველკვარტალური ანგარიშების დამტკიცება.

სამეთვალყურეო საბჭო მნიშვნელოვან როლს ასრულებს აქციონერთა უფლებების უზრუნველყოფაში, საზოგადოების განვითარების სტრატეგიის ფორმირებასა და რეალიზაციაში, ასევე მისი წარმატებული ფინანსურ-სამეურნეო საქმიანობის უზრუნველყოფაში.

სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობა ორგანიზებული იყო დამტკიცებული სამუშაო გეგმის შესაბამისად, ხორციელდებოდა

გადაწყვეტილებების შესრულების რეგულარული კონტროლი. საანგარიშო პერიოდში შეუსრულებელი გადაწყვეტილებები არ არის.

საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების მუშაობის შეფასებისას, უნდა აღინიშნოს, რომ ყველა წევრი თავისი უფლებების განხორციელების და მოვალეობების შესრულების დროს მოქმედებდა საზოგადოების ინტერესების დაცვით, კეთილსინდისიერად და გონივრულად, აქტიურ მონაწილეობას იღებდა ყველა სხდომაში.

შემდგომ წლებში სამეთვალყურეო საბჭო პირველხარისხიდან ყურადღებას მიაქცევს კორპორატიული მართვის ხარისხის გაუმჯობესებას და საზოგადოების რენტაბელობის ამაღლებას.

მომდევნო წლებში სამეთვალყურეო საბჭო უპირველეს ყურადღებას დაუთმობს კორპორაციული მართვის ხარისხის გაუმჯობესებას და კომპანიის მომგებიანობის ამაღლებას.

3. საზოგადოების ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლების სისტემა

ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლები წარმოადგენს ძირითადი მაჩვენებლების სისტემას, რომელიც ყველაზე მნიშვნელოვანია საქმიანობის ეფექტურობის შეფასებისთვის და დადგენილია როგორც შესაბამის წლიურ პერიოდში განვითარების მთავარი სამიზნე კრიტერიუმები (ორიენტირები).

2017 წლის განმავლობაში საზოგადოების ძირითადი ამოცანა იყო აქტივების ფლობის და მართვის ეკონომიური ეფექტურობის უზრუნველყოფა, მათ შორის აქტივების მომგებიანობის ამაღლება. აღნიშნული ამოცანის ფარგლებში შემუშავებულ იქნა საზოგადოების ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლების და საკონტროლო მაჩვენებლების ჩამონათვალი, რომელიც დამტკიცდა საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით (სამეთვალყურეო საბჭოს ოქმი N3, 09.02.2017წ.).

მენეჯმენტის მატერიალური სტიმულირების მიზნით, ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლებს დაემატა საკონტროლო მაჩვენებლები, რომელთა

სავალდებულო შესრულება წარმოადგენს საზოგადოების მმართველობის წახალისების წინაპირობას.

2017 წლის განმავლობაში საზოგადოების მიერ გაწეული საქმიანობის შედეგების მიხედვით, ყველა საკონტროლო მაჩვენებელი და ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებელი შესრულებულია.

ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლის დასახელება	მაჩვენებლის შესრულების დონე			მაჩვენებლის მიღწევის კოეფიციენტი	შესრულების შეფასება
	ქვედა	სამიზნე	ზედა		
ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებელი 1. EBITDA 2017 წლის ბიზნეს გეგმის მნიშვნელობიდან	95%	100%	110%	1.12	შესრულებულია
ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებელი 2. საოპერაციო ფულადი ნაკადი 2017 წლის ბიზნეს გეგმიდან	95%	100%	110%	1.17	შესრულებულია

საკონტროლო მაჩვენებლის დასახელება	სამიზნე მაჩვენებელი	ფაქტიური მნიშვნელობა	გავლენის ხარისხი (წონა)	შესრულების შეფასება
საკონტროლო მაჩვენებელი 1. ავარიების (წონა 40%) ან უბედური შემთხვევების (წონა 30%) არარსებობა ან ტრავმატიზმის სიხშირის კოეფიციენტის (წონა 30%) შესრულება	100%	100%	100% მდე	შესრულებულია
საკონტროლო მაჩვენებელი 2. შემოდგომა-ზამთრის პერიოდში მუშაობისათვის მზადყოფნის პასპორტის მიღება (არსებობა);	100%	100%	100%	შესრულებულია
საკონტროლო მაჩვენებელი 3. საანგარიშგებო და საშემსრულებლო დისციპლინის დაცვა და კორპორაციული ღონისძიებების გეგმის შესრულება;	100%	100%	50% მდე	შესრულებულია
საკონტროლო მაჩვენებელი 4. სსს „ინტერ რაო“-ს შიდა აუდიტის ბლოკის მიერ გეგმიური და არაგეგმიური შემოწმების შედეგების მიხედვით არსებითი შენიშვნების არარსებობა;	მნიშვნელოვანი შენიშვნები არ არსებობს	მნიშვნელოვანი შენიშვნები არ არსებობს	100% მდე	შესრულებულია

საკონტროლო მაჩვენებელი საკონტროლო მაჩვენებელი 5. შიდა საკრედიტო რეიტინგი	BB-(5.58)	BB(5.75)	50% მდე	შესრულებულია
საკონტროლო მაჩვენებელი 6. ფასს-ის მიხედვით ჯგუფის ანგარიშგებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების გეგმის შესრულება.	100%	100%	25%	შესრულებულია

4. ზოგადი ინფორმაცია სს „ხრამჰესი I“-ის შესახებ

გეოგრაფიული მდგომარეობა

ჰიდროელექტროსადგური „ხრამჰესი I“ მდებარეობს საქართველოს სამხრეთ-დასავლეთის ნაწილში, ქ. თბილისიდან 120 კმ-ზე დაშორებით, მდინარე ხრამზე, ზღვის დონიდან 1092 მ. სიმაღლეზე.

ჰიდროელექტროსადგური ექსპლუატაციაში გაუშვეს 1947 წელს. ჰიდროელექტროსადგური წარმოადგენს წლიური რეგულირების სადგურს და აქვს 312 მლნ. კუბ. მ. მოცულობის აუზი.

ჰიდროელექტროსადგურზე დაყენებულია სამი ჰიდროაგრეგატი თითოეული 37,6 მვტ სიმძლავრით. „ხრამჰესი I“-ის დადგენილი სიმძლავრე შეადგენს 112,8 მვტ-ს. საპროექტო საშუალო წლიური გამომუშავება 217 მლნ.

კვტ/სთ შეადგენს.
ღია გამანაწილებელი მოწყობილობა შეერთებულია
ენერგოსისტემასთან სამი ელექტროგადამცემი ხაზით: ელექტროგადამცემი
ხაზი იმერა -110 კვტ, „თონეთი-2“- 110 კვ და „გომარეთი“ -110 კვ.

მოკლე ისტორია

ხრამის კასკადის მშენებლობა იყო დაგეგმილი რუსეთის ელექტრიფიკაციის სახელმწიფო კომისიის გეგმის პროგრამის მიხედვით და მოიცავდა ოთხი ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობას. აქედან აშენებულ იქნა მხოლოდ ორი სადგური. „ხრამჰესი I“ არის ზედა საფეხური, ხოლო „ხრამჰესი II“ ამ ეტაპზე არის ქვედა საფეხური.

„ხრამჰესი I“-ს მშენებლობა დაიწყო 1934 წელს. დიდი სამამულო ომის პერიოდში მშენებლობა შეაჩერეს და განაახლეს 1944 წლის ბოლოს.

1947 წლის დეკემბერში ექსპლუატაციაში გაუშვეს ჰიდროაგრეგატი N1.

1949 წლის ბოლოს ჰიდროელექტროსადგური მთლიანად გაუშვეს ექსპლუატაციაში.

1996 წლის 13 დეკემბერს დაფუძნდა სააქციო საზოგადოება „ხრამჰესი I“ საქართველოს სახელმწიფოს 100% წილობრივი მონაწილეობით.

1999 წლის 22 დეკემბერს სააქციო საზოგადოება „ხრამჰესი I“-ის და სააქციო საზოგადოება „ხრამჰესი II“-ის აქციების მართვის უფლების შესახებ საქართველოს სახელმწიფოს და „AES Georgia Holdings B.V.“ კომპანიას შორის დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე, საზოგადოების აქციების მართვის ექსკლუზიური უფლება და დივიდენდების მიღების უფლება გადაეცა კომპანიას „AES Georgia Holdings B.V.“.

2003 წელს კომპანია „AES Georgia Holdings B.V.“ (ამჟამად INTER RAO Management B.V) საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს საკუთრებაში გადავიდა.

2003-2009 წწ. პერიოდში განხორციელდა ძირითადი და დამხმარე აღჭურვილობის მოდერნიზაციისა და ავტომატიზაციასთან და ასევე სადგურის კეთილმოწყობასთან დაკავშირებული სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

2011 წლის 31 მარტს საქართველოს სახელმწიფოსა და საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს შორის დაიდო მემორანდუმი „ელექტროენერგეტიკის სფეროში თანამშრომლობის განვითარების და მიღწეული შეთანხმებების რეალიზაციის შესახებ.“

2011 წლის 7 აპრილის საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის დებულება N5-

ის საფუძველზე დადგენილია სს „ხრამჰესი I“-ის და სს „ხრამჰესი II“-ის მიერ გაშვებულ ელექტროენერგიაზე გრძელვადიანი ტარიფები 2025 წლამდე.

2011 წლის 13 აპრილს ხელმოწერილი მემორანდუმის ფარგლებში და საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 31 მარტის სპეციალური დებულების N717 საფუძველზე და სააქციო საზოგადოებების „ხრამჰესი I“-ის და „ხრამჰესი II“-ის ნასყიდობის ხელშეკრულების თანახმად, რომელიც დადებულია საქართველოს სახელმწიფოსა და კომპანია „Gardabani Holding B.V“-ს შორის, სააქციო საზოგადოება „ხრამჰესი I“-ის და სააქციო საზოგადოება „ხრამჰესი II“-ის აქციების 100% საკუთრების უფლება გადაეცა კომპანიას „Gardabani Holding B.V.“, რომელიც არის საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს შვილობილი კომპანია.

2012 წლის 27 დეკემბერს საქართველოს მთავრობასა და საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს შორის დადებულ იქნა შუალედური მემორანდუმი ელექტროენერგიის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ, რომელიც მოქმედებდა 2013 წლის 31 მარტამდე. ამ მემორანდუმის ფარგლებში, მხარეები შეთანხმდნენ 2025 წლამდე ხანგრძლივი თანამშრომლობის სტრატეგიის შემუშავებაზე.

2013 წლის 31 მარტს საქართველოს მთავრობასა და საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს შორის ხელმოწერილ იქნა მემორანდუმი ელექტროენერგიის სფეროში თანამშრომლობის განვითარების და ადრე მიღწეული შეთანხმებების რეალიზაციის შესახებ, რომელიც მოქმედებს 2025 წლის 31 დეკემბრამდე.

სს „ხრამჭესი I“-ის ძირითადი პარამეტრები

სადგურის ძირითადი პარამეტრები ჩამოთვლილია ქვემოთ:

- დადგენილი სიმძლავრე - 112.8 მვტ
- საპროექტო გამომუშავება - 217 მლნ. კვტ/სთ
- ჰიდროაგრეგატების რაოდენობა - 3 ცალი
- თითოეული ჰიდროაგრეგატის დადგენილი სიმძლავრე- 37.6 მვტ
- ჰიდროელექტროსადგურის წყლის მაქსიმალური ხარჯი - 36 მ³/წმ.
- წყალსაცავში წყლის დონის მაქსიმალური ნიშნული - 1512 მ
- წყალსაცავში წყლის დონის მინიმალური ნიშნული - 1497.50 მ
- საანგარიშო დაწნევა - 370 მ
- ფაქტიური დაწნევა - 420 მ
- ტურბინის ტიპი - ციციხვიანი, ვერტიკალური
- ტურბინის ნომინალური სიმძლავრე - 38 ათასი კვტ
- ტურბინაში წყლის ხარჯი - 12 მ³/წმ.
- ბრუნვის სიჩქარე - 375 ბრ./წთ.
- გენერატორის ტიპი - ვერტიკალური, საკიდი
- ნომინალური სიმძლავრე - 37,6 მვტ
- ნომინალური ძაბვა - 10,5 კვ

2003 წლიდან, სსს „ინტერ რაო“-ს ჯგუფში შესვლის შემდეგ, ჰიდროელექტროსადგურზე „ხრამჰესი I“ განხორციელდა ძირითადი და დამხმარე საშუალებების მოდერნიზაციისა და ავტომატიზაციასთან და ასევე სადგურის კეთილმოწყობასთან დაკავშირებული სარეაბილიტაციო სამუშაოები, მათ შორის:

- 9 კომპლექტი ზეთის ამომრთველი შეიცვალა LTB145D1/B 110 კვ ტიპის თანამედროვე ელეგანზის ამომრთველი;
- სამივე გენერატორზე დაყენებულია DECS 300 ტიპის ტირისტორული აგზნების თანამედროვე სისტემები;
- სამივე აგრეგატზე დამონტაჟებულია KSZD-S7 ტიპის რეგულირების ახალი ციფრული სისტემები;
- 110 კვ ღია გამანაწილებელ მოწყობილობაზე დაყენებულია 9 კომპლექტი ახალი დენის ტრანსფორმატორი 110 კვ ტიპის “TG” 110-150 კვ და «CP» ძაბვის ტიპის ტრანსფორმატორის 2 კომპლექტი;
- დაყენებულია მაღალი ძაბვის ახალი შემზღუდავი (განმუხტველი) 110 კვ.
- რეაბილიტირებულია ძალოვანი ტრანსფორმატორების გაგრილების ავტომატური სისტემა;
- სამივე (3) ჰიდროაგრეგატზე რეაბილიტირებულია თერმო კონტროლის სისტემა;
- სადგურზე დაყენებულია საერთო სახანძრო სიგნალიზაცია.
- ჰიდროტექნიკურ შენობა-ნაგებობებში განხორციელდა სარემონტო სამუშაოები;
- ჰიდროაგრეგატზე №2 ძველი მუშა თვალი შეიცვალა ახალი თვლით, რომელიც თანამედროვე ტექნოლოგიით დამზადებულია მთლიანი მასალისგან, რაც ამაღლებს თვლის სანდოობას და საექსპლუატაციო ვადას.

ჰიდროკვანძის ნაგებობების აღწერა

ჰიდროკვანძის ძირითადი და დამხმარე ნაგებობების შემადგენლობაში შედის:

1. სათაო კვანძი

- ზედაპირული წყალსაგდების კაშხალი;
- წყალმიმღები;
- ფსკერული წყალსაშვი;
- წყალსაცავი.

2. დერივაცია

- გვირაბი № 1
- რკინაბეტონის წყალგამტარი
- გვირაბი № 2

3. დაწნევითი სადგურის კვანძი

- გამათანაბრებელი შახტი კამერებით
- დაწნევითი ტურბინული წყალგამტარი
- დროსელური საკეტების სათავსოები
- ჰიდროელექტროსადგურის ნაგებობა სარინი არხით და ავარიული გადაგდების ღარით

წყალსაცავის მაქსიმალური სამუშაო ჰორიზონტი - ზღვის დონიდან 1512 მ., სარკის ზედაპირი შეადგენს 33,7 კმ², წყლის საერთო მოცულობა - ბრუტო 312 მილიონი მ³, ნეტო - 292 მილიონი მ³, მკვდარი წყლის

მოცულობა 20 მილიონი მ3. წყლის ქვედა სამუშაო ჰორიზონტი შეადგენს 1497,50 მ. წყალსაცავის ამოქმედების პრიზმა არის 14,5 მ. წყალსაცავი შეიქმნა წალკის ხეობაში მდებარე კაშხალის აგებით. კაშხალის ტიპი - ქვა-მიწიანი ნაყარი, თხემის სიგრძე - 113 მ. კაშხალის თხემის ნიშნული - 1514,50 მ., ხოლო ზედა სიგანე - 5 მ., კაშხალის სიმაღლე მისი საფუძველიდან - 32 მ. კაშხალი აღჭურვილია ბეტონის საფუძველზე დაყენებული ფილტრაციის საწინააღმდეგო ლითონის ეკრანით, რომელიც დამზადებულია უჟანგავი ფოლადისგან. ზედა კბილის კონტური და შეერთებები დაფარულია ფილტრაციის საწინააღმდეგო ცემენტით. ფერდობების დახრილობა - ზედა 1:1,35; ქვედა 1:1,4.

მარცხენა სანაპიროზე კაშხალს აქვს ზედაპირული წყალსაგდები, რომელიც 6 მაღლისგან შედგება, წყალგამტარის თხემის ნიშნულით 1510 მ., აღჭურვილია ლითონის სრიალა საკეტებით ზედა ნიშნულით 1513 მ. ყოველი მაღის გამტარიანობა 53-55 მ3/წმ., წყალსაგდების ყველა მაღის ზოგადი გამტარიანობა 500 მ3/წმ.

ზედაპირული წყალსაგდები შეერთებულია წყლის მდინარე ხრამში გადაგდების სარინ არხთან. არხის გამტარიანობა არის 500 მ3/წმ.

დაწნევითი დერივაციის ტრასას მთლიან სიგრძეზე აქვს მხოლოდ ერთი ღუნი გამათანაბრებელი შახტის ახლოს, სადაც ჩაწერილია 200 მ. რადიუსის მქონე მრუდი. მთლიანი დერივაცია სამ ნაწილზე იყოფა:

- გვირაბი N1: სიგრძე 1378 მ., აქვს მრგვალი ჭრა შიდა დიამეტრით 3.2 მ., განივი ჭრის ფართი 8მ2, გვირაბის გადახრა -0.003, გვირაბის ბოლოს დაწნევა 31 მ., მაქსიმალური სიღრმე 50 მ. გვირაბის მოპირკეთება არის რკინაბეტონის, ზედაპირის ხორკლიანობის შემცირებისა და გვირაბიდან წყლის საფილტრაციო დანაკარგის შემცირებისთვის შიდა ნაწილები დაფარულია რკინატორკეტული ფენით.
- რკინაბეტონის დაწნევითი წყალგამტარი 1308,8 მ. სიგრძით, ოვალური ჭრით, წყალგამტარის დახრილობა იცვლება 0,003-დან 0,018-მდე. წყალგამტარის ბოლოს წყლის დაწნევა არის 38 მ. წყალგამტარის შიდა ზედაპირზე დატანილია რკინატორკეტის ფენა. განივი ჭრილის ფართი არის 8მ2. რკინაბეტონის წყალგამტარი

ჩადებულია ტრანშეაში და დაფარულია გრუნტით. წყალგამტარის დასაწყისში და ბოლოს არსებობს ჰერმეტიკული ლიუკები შესვლისა და დერივაციის დათვალიერებისათვის, ხოლო წყალგამტარის შუა ნაწილში არსებობს ჰერმეტიკული ეზოები სარემონტო სამუშაოების შესრულებისთვის.

- გვირაბი N2, სიგრძე 4859,1 მ.. გვირაბის ჭრილი მრგვალი დიამეტრით 3,2 მ., გვირაბის დახრილობა გამათანაბრებელ შახტაში არის 0,0043. წყლის დაწნევა გვირაბის ბოლოს არის 63,2 მ. გვირაბის მოპირკეთებარკინაბეტონის, ხოლო მყარი ქანებზე - ბეტონის, შიდა ზედაპირი ასევე მოპირკეთებულია რკინატორკრეტით. გვირაბის მაქსიმალური გაღრმავება დედამიწის ზედაპირიდან არის 95 მ. გვირაბის შუა ნაწილში არსებობს საექსპლუატაციო შახტა ლიუკით, რომლის სიგრძეა 92 მ., ხოლო დიამეტრი 4 მ.

5. საზოგადოების მდგომარეობა დარგში: ბაზარი, მარკეტინგი, გაყიდვები

სს „ხრამჰესი I“-ის ძირითადი საქმიანობა არის ელექტროენერგიის წარმოება. 2017 წელს საზოგადოება სხვა საქმიანობას არ ახორციელებდა. ელექტროენერგიის საშუალო წლიური გამომუშავების მოცულობა საშუალოდ საქართველოში ერთ წელიწადში გამომუშავებული ელექტროენერგიის 2%-ს შეადგენს.

საანგარიშო წლის განმავლობაში საქართველოს ენერგოსისტემის განვითარების ტენდენციები შეფასებულია როგორც ზომიერად ოპტიმისტური, რაც დაკავშირებულია საანგარიშო წლის განმავლობაში მომხდარ მოვლენებთან, რომლებმაც მნიშვნელოვნად იმოქმედეს დარგის საერთო მდგომარეობაზე:

- ქვეყანაში ელექტროენერგიის მოხმარების ზრდა;
- საანგარიშო წლის ბოლოს ეროვნული ვალუტის მკვეთრი დევალვაცია აშშ-ს დოლართან მიმართებაში;

- ქვეყანაში მნიშვნელოვანი სოციალური და პოლიტიკური ზეგავლენა ენერგეტიკის სექტორზე;

საზოგადოების მმართველობის აზრით, სს „ხრამჰესი I“-ის განვითარების ტენდენცია დარგის ზოგად ტენდენციებზე უკეთესია, რაც შემდეგ ფაქტორებთან არის დაკავშირებული:

- წყლის წლიური რეგულირების მნიშვნელოვანი აუზის არსებობა გვაძლევს გამომუშავების დაგეგმვის შესაძლებლობას ქვეყნის ენერგოსისტემის მოთხოვნის გათვალისწინებით.

- ეროვნული ვალუტის დევალვაცია აშშ დოლართან მიმართებაში აუმჯობესებს საზოგადოების პროდუქციაზე ფასების კონკურენტუნარიანობას თბოელექტროსადგურების მიერ გამომუშავებულ ან იმპორტირებულ ელექტროენერგიასთან შედარებით.

დარგში მდგომარეობის შენარჩუნებისთვის, სს „ხრამჰესი I“ -ის მიერ მიღებული იქნება შემდეგი ზომები:

- ტექნიკური მდგომარეობის სათანადო დონეზე შენარჩუნება;
- სადგურის შეუფერხებელი მუშაობის და ხარჯების ოპტიმიზაციის ხელშეწყობა;

- გონივრული აუცილებლობის პრინციპით, ძირითად აღჭურვილობაში ინვესტიციების უზრუნველყოფა.

ჩვენი აზრით, აღნიშნული ზომების კომპლექსი უზრუნველყოფს საზოგადოების მიერ უახლოეს მომავალში შემდეგი შედეგების მიღწევას:

- ეფექტურობის ყველა ძირითადი საკვანძო მაჩვენებლის შესრულება;
- სარემონტო და საინვესტიციო პროგრამების შესრულება;

სავარაუდო უარყოფითი ფაქტორები, რომლებმაც შეიძლება უახლოეს წლებში უარყოფითად აისახონ საზოგადოების განვითარების ტემპებზე, შეიძლება იყოს შემდეგი:

- ადგილობრივი ვალუტის არასტაბილური კურსი სარეზერვო ვალუტებთან მიმართებაში;

- დაბალი დონის ნალექების ციკლის დადგომა;

- შიდაპოლიტიკური მდგომარეობის გართულება, რომელიც გამოიწვევს ქვეყნის საინვესტიციო მიმზიდველობის შემცირებას და შესაბამისად შეამცირებს ელექტროენერგიის მოხმარებას;

- ქვეყანაში ენერგეტიკულ სექტორზე სოციალური და პოლიტიკური გავლენის გაძლიერება.

სს „ხრამჭესი I“-ს მმართველობა სთავაზობს აღნიშნული უარყოფითი ფაქტორების წარმოშობის შემთხვევაში რისკების შემცირების შემდეგ ზომების:

-საზოგადოების კონკურენტული უპირატესობების ელექტროენერგიის ბაზარზე სრული რეალიზაცია.

- საზოგადოების გამომუშავების წლიური გრაფიკის შედგენა ქვეყანაში ელექტროენერგიაზე მოთხოვნის სეზონურობის გათვალისწინებით.

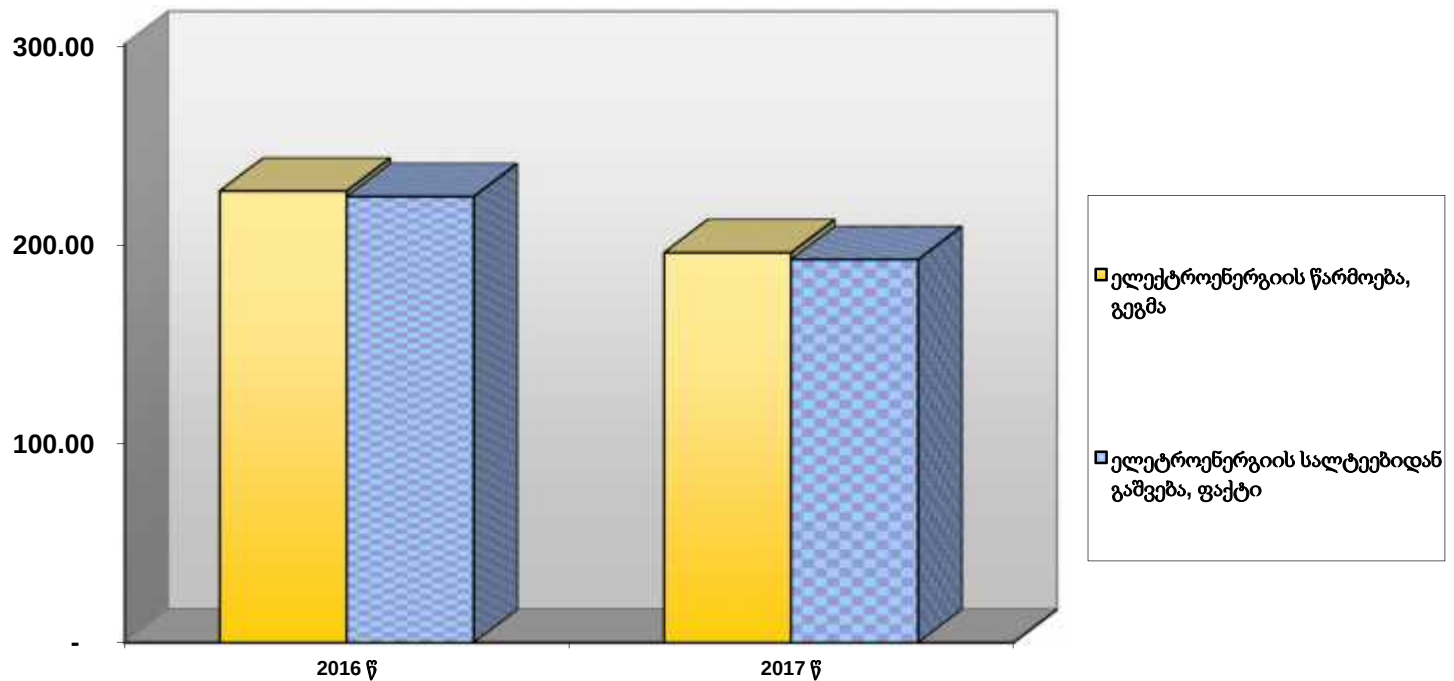
2000 წლიდან, პირდაპირი ხელშეკრულებების საფუძველზე, საზოგადოების ელექტროენერგიის ერთადერთი მყიდველი არის სს „თელასი“, რაც გამორიცხავს საზოგადოების კონკურენტუნარიანობაზე მოქმედი ფაქტორების წარმოშობას.

6. საზოგადოების საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები

საზოგადოების ძირითადი სამეწარმეო და ფინანსური მაჩვენებლების დინამიკა შეიძლება დახასიათდეს შემდეგნაირად:

საქმიანობის ძირითადი სამეწარმეო მაჩვენებლები

მაჩვენებლები	მილიონი კვტ *სთ		
	2016 წ.	2017 წ.	% ცვლილება
ელექტროენერგიის გამომუშავება	226	195	-13.7%
ელექტროენერგიის საკუთარი მოხმარება და ტრანსფორმატორებში დანაკარგები	2.8	3.4	23.3%
ელექტროენერგიის სასარგებლო გაშვება	223	192	-14.2%

სამეწარმეო მაჩვენებლების შემცირება წინა წლის მაჩვენებლებთან შედარებით დაკავშირებულია საანგარიშო პერიოდში დაბალ წყლის ბალანსთან. ძირითადი სამეწარმეო მაჩვენებლების დინამიკა ადასტურებს ჰიდროელექტროსადგურის სტაბილურ მუშაობას, რაც განპირობებულია სადგურის საექსპლუატაციო სანდოობის მუდმივ შენარჩუნებასთან.

პირდაპირი ხელშეკრულების თანახმად, წარმოებული ელექტროენერგიის ძირითადი მყიდველი არის სს „თელასი“.

2017 წლის 1 ნოემბრამდე რეალიზაცია ხორციელდებოდა დადგენილი ტარიფით 0.082 ლარი/კვტსთ. საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს მიერ სს „ხრამჰესი I“-ის და სს „ხრამჰესი II“-ს შეძენაზე ინვესტიციების გარანტირებული დაბრუნების უზრუნველყოფის მიზნით, ასევე ლარის კურსის აშშ დოლართან მიმართებაში შეცვლასთან დაკავშირებით საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის დებულების N30 საფუძველზე, რომელიც დათარიღებულია 31.10.2017წ., განხორციელდა ტარიფის შესწორება და დადგინდა სს „ხრამჰესი II“-ის ახალი გრძელვადიანი ტარიფები 2025 წლამდე:

- 2017 წლის 1 ნოემბრიდან 2018 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით - – 9.781 თეთრი/კვტსთ;
- 2019 წლის 1 იანვრიდან 2021 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით - 9.147 თეთრი/კვტსთ;
- 2022 წლის 1 იანვრიდან 2025 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით - 2.3 თეთრი/კვტსთ.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება ფულადი გამოსახულებით 16 512 ლარს შეადგენს.

ფინანსური და ეკონომიკური საქმიანობის ძირითადი შედეგები

მაჩვენებლების დასახელება	2016 წ.	2017 წ.	ათასი ლარი
			% ცვლილება
რეალიზაციიდან მოგება	18 323	16 512	-9.9%
ძირითადი საქმიანობიდან მოგება (ზარალი)	10 394	5 644	-45.7%
EBITDA	14 444	12 616	-12.7%
წმინდა მოგება (ზარალი)	11 906	4 615	-61.2%

2017 წელს ფინანსური-სამეურნეო საქმიანობის შედეგად, საზოგადოებას მიღებული აქვს წმინდა მოგება 4 615 ათასი ლარის ოდენობით. წინა პერიოდის მოგებასთან შედარებით წმინდა მოგების შემცირება დაკავშირებულია მოგების გადასახადზე ხარჯების ზრდასთან, დაბალი წყლის ბალანსის გამო ელექტროენერგიის გამომუშავების შემცირებასთან, ძირითადი საშუალებების გაუფასურებაზე ხარჯებთან, რომლებიც მიღებულია საკუროსო სხვაობების სალდოს გაზრდის დროს ძირითადი საშუალებების ხელახალი შეფასების შედეგად. მოგების გადასახადზე ხარჯების ზრდის ძირითადი ფაქტორი არის 2016 წელს მოგების გადასახადის თანხის მომატება, რომელიც წარმოიშვა 31.12.2016 წ. გადადებული საგადასახადო ვალდებულებების ჩამოწერის დროს იმ

ცვლილებებთან დაკავშირებით, რომლებიც 01.01.2017 წლიდან ამოქმედდა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში მოგების გადასახადის დაგროვების და გადახდის ნაწილში.

ანალიტიკური მაჩვენებლები

საზოგადოების ლიკვიდობის მაჩვენებლები

მაჩვენებლების დასახელება	2016 წ.	2017 წ.
სასწრაფო ლიკვიდობის მაჩვენებლები	2.10	2.52
მიმდინარე ლიკვიდობის მაჩვენებლები	2.12	2.57

საანგარიშო წლის ლიკვიდობის მაჩვენებლები გაუმჯობესებულია და აღემატება მაჩვენებელს 2, რაც ნიშნავს, რომ ფულადი სახსრებით და მოსალოდნელი მისაღები თანხებით შესაძლებელია საზოგადოების მიმდინარე ვალდებულებების დაფარვა.

საზოგადოების რენტაბელობის მაჩვენებლები

მაჩვენებლების დასახელება	2016 წ.	2017 წ.
გაყიდვების რენტაბელობა	56.9%	50.9%
აქტივების რენტაბელობა (ROA)	21.4%	7.7%
საკუთარი კაპიტალის რენტაბელობა (ROE)	24.1%	7.5%

საანგარიშო პერიოდის რენტაბელობის მაჩვენებლები წინა წლის რენტაბელობის მაჩვენებლებზე დაბალია, მაგრამ მაინც დადებითია, რაც იმას ნიშნავს, რომ ელექტროენერგიის მოქმედი ტარიფით წარმოება და მოქმედი ტარიფით რეალიზაცია საზოგადოებას მნიშვნელოვან მოგებას მოიტანს. აღნიშნული მაჩვენებლები კომპლექსურად ადასტურებენ მატერიალური, შრომითი, ფულადი და სხვა რესურსების გამოყენების ეფექტურობის დონეს.

საზოგადოების ფინანსური მდგრადობის მაჩვენებლები

მაჩვენებლების დასახელება	2016 წ.	2017 წ.
ფინანსური დამოუკიდებლობის კოეფიციენტი	0.91	0.93
სესხის და საკუთარი საშუალებების შეფარდება	0.10	0.08

მაჩვენებლების მონაცემებიდან ჩანს, რომ საკუთარი კაპიტალის წილი ბალანსის ვალუტაში შეადგენდა 0,93, რაც აღემატება რეკომენდებულ მნიშვნელობას და საზოგადოების მაღალ ფინანსურ დამოუკიდებლობაზე მეტყველებს.

სესხის და საკუთარი კაპიტალის შეფარდება 0.08 ოდენობით (სესხის კაპიტალის 0,08-ზე მოდის საკუთარი კაპიტალის ერთი ლარი) მეტყველებს კომპანიის ფინანსურ მდგრადობაზე.

საზოგადოების აქტივების სტრუქტურა და დინამიკა

2017 წლის 31 დეკემბერს საზოგადოების აქტივების საერთო ღირებულება 65 991 ათას ლარს შეადგენდა. აბსოლუტურ გამოხატულობაში, აქტივების მოცულობა საანგარიშო წლის განმავლობაში გაიზარდა 11 895 ათასი ლარის ოდენობით. საანგარიშო წლის ბოლოს არასაბრუნავი აქტივების მოცულობა გაიზარდა 9 946 ლარით და შეადგინა 53 897 ათასი ლარი, ხოლო საბრუნავი აქტივების წილი გაიზარდა 1 949 ლარით და 12 094 ათასი ლარი შეადგინა. საზოგადოების აქტივების ღირებულების ზრდის

ძირითადი მიზეზი არის ძირითადი საშუალებების ღირებულების ზრდა მათი სამართლიანი ღირებულებით ხელახალი შეფასების შედეგების მიხედვით და ასევე სს „თელასი“-ს დებიტორული დავალიანების ზრდა ელექტროენერგიის რეალიზაციაზე ხარჯების შემცირების გამო.

საზოგადოების 2017 წლის ფინანსური (საბუღალტრო) ანგარიშგება შედგენილია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით და დამტკიცებულია EY Georgia LLC კომპანიის აუდიტორის მიერ.

7. საზოგადოების განვითარების პერსპექტივები

სს „ხრამჭესი I“-ის შეძენაში ჩადებული ინვესტიციების ამოღების მიზნით, საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 07.04.2011 წლის N5 დებულების საფუძველზე, სს „ხრამჭესი I“-ის და სს „ხრამჭესი II“-ის გაშვებულ ელექტროენერგიაზე დადგინდა გრძელვადიანი ტარიფები 2025 წლამდე, სადაც გათვალისწინებულია ტარიფის მნიშვნელოვანი ზრდა 01.01.2014 წ..

საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს მიერ სს „ხრამჭესი I“-ის და სს „ხრამჭესი II“-ს შეძენაზე ინვესტიციების გარანტირებული დაბრუნების უზრუნველყოფის მიზნით, ასევე ლარის კურსის აშშ დოლართან მიმართებაში შეცვლასთან დაკავშირებით, საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის დებულების N30 საფუძველზე, რომელიც დათარიღებულია 31.10.2017წ., განხორციელდა ტარიფის შესწორება და დადგინდა სს „ხრამჭესი II“-ის ახალი გრძელვადიანი ტარიფები 2025 წლამდე.

აქედან გამომდინარე, შემდგომ წლებში საზოგადოება გეგმავს მოგების მიღებას, და შესაბამისად, საზოგადოების რენტაბელობის, ლიკვიდობის და ფინანსური მდგრადობის მაღალი მაჩვენებლების მიღებას.

ფინანსური და ეკონომიკური საქმიანობის დაგეგმილი მაჩვენებლების მისაღწევად, სს „ხრამჭესი I“ გეგმავს სადგურის საექსპლუატაციო სანდოობის შენარჩუნებას. მაღალი წყლის ბალანსის შემთხვევაში,

შეიძლება გამოვიდეთ მაღალ სამეწარმეო მაჩვენებლებზე, რომლებიც მიღწეულ იქნა წინა წლებში.

8. სარემონტო საქმიანობა

დამტკიცებული სარემონტო პროგრამის საფუძველზე, 2017 წელს ჩატარდა სარემონტო სამუშაოები 427 ათასი ლარის თანხაზე:

პროექტების დასახელება	პროექტის ღირებულება (ათასი ლარი)
კაპიტალური რემონტი ჰიდროაგრეგატი №3	262
მიმდინარე რემონტი ჰიდროაგრეგატების №1,2	107
ძალოვანი ტრანსფორმატორის კაპიტალური რემონტი №1	58
სულ:	427

ყველა პროექტზე სარემონტო პროგრამა შესრულებულია დაგეგმილი მოცულობით, თითოეულ პროექტთან დაკავშირებით განხორციელებული შესყიდვის პროცედურების შედეგად მიღწეულია ღირებულების გამოსახულებაში უმნიშვნელო ეკონომია.

9. საინვესტიციო საქმიანობა

2017 წლის განმავლობაში, საზოგადოების მიერ განხორციელდა კაპიტალური ინვესტიციები 2 717 ათასი ლარის (დღგ-ს გარეშე) ოდენობით, მათ შორის:

დასახელება	2017 წელს ათვისების მოცულობა (ათასი ლარი, დღგ-ს გარეშე)
ჰიდროელექტროსადგურის და საცხოვრებელი დასახლების სამეურნეო და საყოფაცხოვრებო, სამეწარმეო და ზედაპირული ჩადინების გამწმენდი ნაგებობების დაპროექტება	490

ჰიდროტურბინის №3 მუშა თვლის შეძენა (1 ცალი)	1 301
სადგურის ზოგადი ავტომატიკის და ელექტროგადამცემი ხაზების და გენერატორების დაპროექტება, შეძენა და შეცვლა	97
ტურბინის სიჩქარის რეგულატორის სერგოდრავის შეძენა და დამონტაჟება (3 კომპლ.)	591
ელექტროტექნიკური აღჭურვილობის და კომპონენტების შეძენა	151
სხვა ინვესტიციები კაპიტალური ინვესტიციების ფორმით	87
სულ:	2 717

საინვესტიციო პროექტების დაფინანსების წყარო იყო საკუთარი სახსრები (ამორტიზაცია).

სადგურის სანდოობის შენარჩუნებისთვის, საზოგადოება გეგმავს შემდგომი 5 წლის განმავლობაში შემდეგი დიდი საინვესტიციო პროექტის რეალიზაციას:

დასახელება	დაფინანსების მოსალოდნელი მოცულობები 2018-2022 წწ. (ათასი ლარი, დღგ- სთან ერთად)
ელექტროენერგიის გადამცემი ხაზების და გენერატორების ზოგადი სადგურის ავტომატიკის და რელეს დაცვის დაპროექტება, მიწოდება და დამონტაჟება	2 193
ჰიდროაგრეგატი №1 სტატორის შეძენა და შეცვლა	4 705
ჰიდროაგრეგატის №2 სტატორის შეძენა და შეცვლა	4 520
ჰიდროაგრეგატის №3 სტატორის შეძენა და შეცვლა	4 173
ტურბინის სიჩქარის რეგულატორის სერგოდრავის კორპუსის და დგუშის შეძენა და დამონტაჟება	452
აკუმულატორის ბატარეის და სატენი მოწყობილობის შეძენა	417
სპეც. ტექნიკის შეძენა	258

110 კვ ძალოვანი ბლოკის ტრანსფორმატორების ავტომატური ჩაქრობის სისტემის დაპროექტება, შეძენა და დამონტაჟება	938
საკაბელო ნახევარსართულის ხანძრის ავტომატური ჩაქრობის სისტემის შექმნა	556

10. შესყიდვების საქმიანობა

2017 წელს შესყიდვის საქმიანობის განხორციელების დროს, საზოგადოება ხელმძღვანელობდა შემდეგი დებულებებით:

- დებულება სს „ხრამჰესი I“-ის საჭიროებებისთვის საქონლის, მომსახურების და სამუშაოების რეგლამენტირებული შესყიდვების ჩატარების წესის შესახებ (დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, ოქმი N9, დათარიღებულია 19.07.2016 წ.);

- სს „ხრამჰესი I“-ის შესყიდვების წლიური კომპლექსური პროგრამის ჩამოყალიბების, შესწორების და კონტროლის ბიზნეს პროცესის რეგლამენტი (დამტკიცებულია სს „ხრამჰესი I“-ის ბრძანება N05/03, დათარიღებულია 10.05.2016 წ.).

სს „ხრამჰესი I“-ს შესყიდვების წლიური კომპლექსური პროგრამა 2017 წლისთვის დამტკიცებულია ცენტრალური შესყიდვის ორგანოს გადაწყვეტილებით (ოქმი N2016-6, დათარიღებულია 14.12.2016წ.) 2 390 ათასი ლარის თანხაზე (43 ლოტი).

2017 წელს საზოგადოების ინტერესებში განხორციელდა 41 შესყიდვა 2 390 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

№№	დასახელება	რაოდენობა	შესყიდვების საერთო ღირებულება დღგ-ს გარეშე (ათასი ლარი)
1	შესყიდვის გამარტივებული პროცედურა	6	25
2	ღია კონკურსი	4	1 035
3	შეთავაზების ღია მოთხოვნა	8	598
4	ფასების ღია მოთხოვნა	13	472
5	ერთადერთი მიმწოდებლისგან შესყიდვა	2	192
6	შესყიდვების რიგი 25000 ათას ლარამდე	8	68
	სულ	41	2 390

რეგლამენტირებული შესყიდვების მაჩვენებლები 2017 წლის საქმიანობის სახეობებზე:

№№	დასახელება	რაოდენობა	შესყიდვების საერთო ღირებულება დღგ-ს გარეშე (ათასი ლარი)
1	რემონტი და ექსპლუატაცია	19	868
2	პროფესიული მომსახურება	3	176
3	დაზღვევა	2	29
4	პერსონალზე ხარჯები	1	5
5	ადმინისტრაციული და სამეურნეო ხარჯები	2	20
6	ხელახალი ტექნიკური აღჭურვა და რეკონსტრუქცია	3	641
7	ახალი მშენებლობა და გაფართოვება	2	490
8	სხვა სამუშაოები და კაპიტალური ხასიათის მიწოდებები	9	161
	სულ	41	2 390

2017 წელს შესყიდვების ძირითადი ნაწილი განხორციელდა სარემონტო და საინვესტიციო საქმიანობაში, პროექტებზე, რომლებიც აღწერილია წინა თავებში.

პროფესიული მომსახურების შესყიდვების ნაწილში განხორციელდა შესყიდვები აუდიტორულ, იურიდიულ, შეფასების და საგადასახადო მომსახურებაში.

11. საზოგადოების საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკის ძირითადი ფაქტორების აღწერილობა

საზოგადოება გამოყოფს რისკის შემდეგ ძირითად ფაქტორებს, რომლებმაც შეიძლება უარყოფითად აისახონ ჰიდროელექტროსადგურის საქმიანობაზე:

- ადგილობრივი ვალუტის არასტაბილური კურსი სარეზერვო ვალუტებთან მიმართებაში;
- ნალექების დაბალი დონის ციკლის დადგომა;
- შიდა პოლიტიკური მდგომარეობის გართულება, რომელიც გამოიწვევს ქვეყნის საინვესტიციო მიმზიდველობის შემცირებას და შესაბამისად შეამცირებს ელექტროენერგიის მოხმარებას;

- ქვეყნის ენერგეტიკულ სექტორზე სოციალური და პოლიტიკური გავლენის გაძლიერება;

- ტექნოგენური რისკი (ამინდის და კლიმატური მოვლენები და კატაკლიზმები).

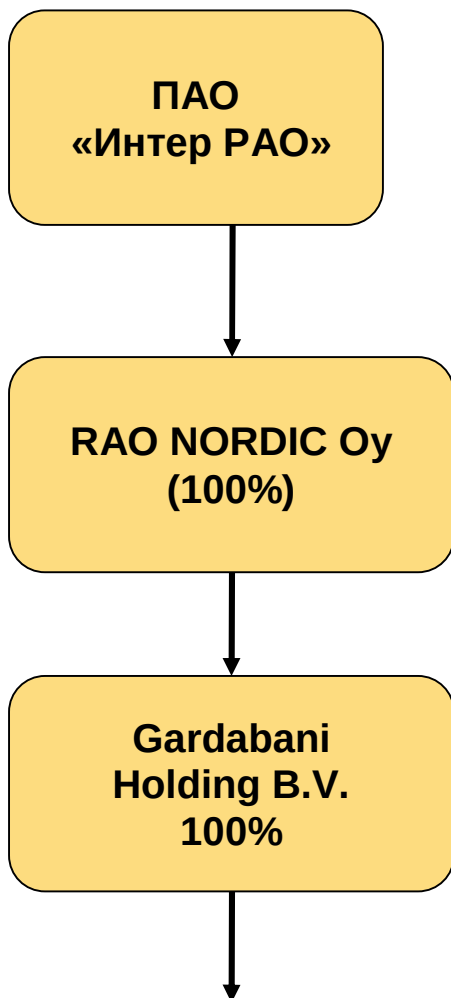
აღნიშნული უარყოფითი ფაქტორების წარმოშობის შემთხვევაში რისკების შემცირების მიზნით, სს „ხრამჭესი I“-ის მმართველობა აპირებს შემდეგი ღონისძიებების ჩატარებას:

- სარემონტო და პროფილაქტიკური სამუშაოების გეგმიური ჩატარება;

- სადგურის ტექნიკური ექსპლუატაციის და უსაფრთხოების ტექნიკის წესების დაცვა;

- საზოგადოების გამომუშავების გრაფიკის შედგენა ქვეყანაში ელექტროენერგიაზე მოთხოვნის სეზონურობის გათვალისწინებით.

12. სააქციო კაპიტალის სტრუქტურა

საწესდებო კაპიტალის მოცულობა და აქციების რაოდენობა:

სს „ხრამჭესი I“-ის საწესდებო კაპიტალი შეადგენს 3 447 237 ლარს. ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა - 3 447 237 ცალი, ყოველი აქციის ნომინალური ღირებულება არის 1 ლარი.

2011 წლის 13 აპრილს საქართველოს მთავრობის 31.03.2011წ. სპეციალური დებულების N717 საფუძველზე, ასევე სააქციო საზოგადოებების „ხრამჭესი I“-ის და სს „ხრამჭესი II“-ის აქციების ნასყიდობის ხელშეკრულების თანახმად, რომელიც დადებულია საქართველოს სახელმწიფოსა და კომპანია „Gardabani Holding B.V“ შორის, სააქციო

საზოგადოებების „ხრამჰესი I“-ის და „ხრამჰესი II“-ის აქციებზე 100% საკუთრების უფლება გადაეცა კომპანიას „Gardabani Holding B.V.“-ს.

13. სამეთვალყურეო საბჭო

სს „ხრამჰესი I“-ის ერთპიროვნული აქციონერის გადაწყვეტილება N1-ის შესაბამისად, რომელიც დათარიღებულია 22.05.2017 წ., სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში აირჩიეს შემდეგი პირები:

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე:

დმიტრი ევგენის ძე ვოლკოვი

დაბადების წელი: 1969წ.

მონაცემები განათლების შესახებ: 1993 წელს დაამთავრა მოსკოვის ენერგეტიკული ინსტიტუტი, სპეციალობა: ქვების და რეაქტორის მშენებლობა.

სამუშაო ადგილი: საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“

თანამდებობის დასახელება ძირითადი სამუშაო ადგილის მიხედვით: ცენტრალურ აზიაში და ამიერკავკასიაში აქტივების მართვის ბლოკის ხელმძღვანელი

მოქალაქეობა: რფ

პირველად აირჩიეს სამეთვალყურეო საბჭოში: 01.02.2013 წ.

წილი საწესდებო კაპიტალში: 0%

პირის მფლობელობაში არსებული საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი: 0%

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე:

სვეტლანა ვლადიმერის ას. ივანიჩკინა

დაბადების წელი: 1976

მონაცემები განათლების შესახებ: 1997 წელს დაამთავრა რუსეთის გ.ვ. პლехანოვის სახელობის ეკონომიკური აკადემია.

სამუშაო ადგილი: საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“

ძირითადი სამუშაო ადგილის თანამდებობის დასახელება: ფინანსური დირექტორი

საქათველო: რფ

პირველად აირჩიეს სამეთვალყურეო საბჭოში: 22.05.2017 წ.

საწესდებო კაპიტალში წილი: 0%

პირის მფლობელობაში არსებული საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი: 0

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი:

ანდრეი ვიქტორის ას. ჩურილოვი

დაბადების წელი: 1984წ.

მონაცემები განათლების შესახებ: 2006 წელს დაამთავრა ციმბირის გეოსისტემის და ტექნოლოგიების სახელმწიფო უნივერსიტეტი, კვალიფიკაცია: ეკონომისტი.

2009 წ. დაამთავრა რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტთან არსებული სახალხო მეურნეობის და სახელმწიფო სამსახურის აკადემია, კვალიფიკაცია: იურისტი

სამუშაოს ადგილი: საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“

თანამდებობის დასახელება სამუშაოს ძირითადი ადგილის მიხედვით: ეკონომიკური უსაფრთხოების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი

მოქალაქეობა: რფ

სამეთვალყურეო საბჭოს პირველად აირჩიეს: 13.05.2016 წ.

წილი საწესდებო კაპიტალში: 0%

პირის მფლობელობაში არსებული საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი: 0%

2017 წლის განმავლობაში სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში შედიოდნენ შემდეგი პირები, რომლებიც ამჟამად არ არიან სს „ხრამჰესი I“-ის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები:

იური ალექსანდრეს ძე შერბაკოვი

დაბადების წელი: 1977

მონაცემები განათლების შესახებ: 1999 წ. დაამთავრა რუსეთის ფედერაციის მთავრობასთან არსებული ფინანსური აკადემია, კვალიფიკაცია: ეკონომისტი

სამუშაო ადგილი: საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“

თანამდებობის დასახელება სამუშაოს ძირითადი საქმიანობის მიხედვით:

სახაზინო დეპარტამენტის ხელმძღვანელი

მოქალაქეობა: რფ

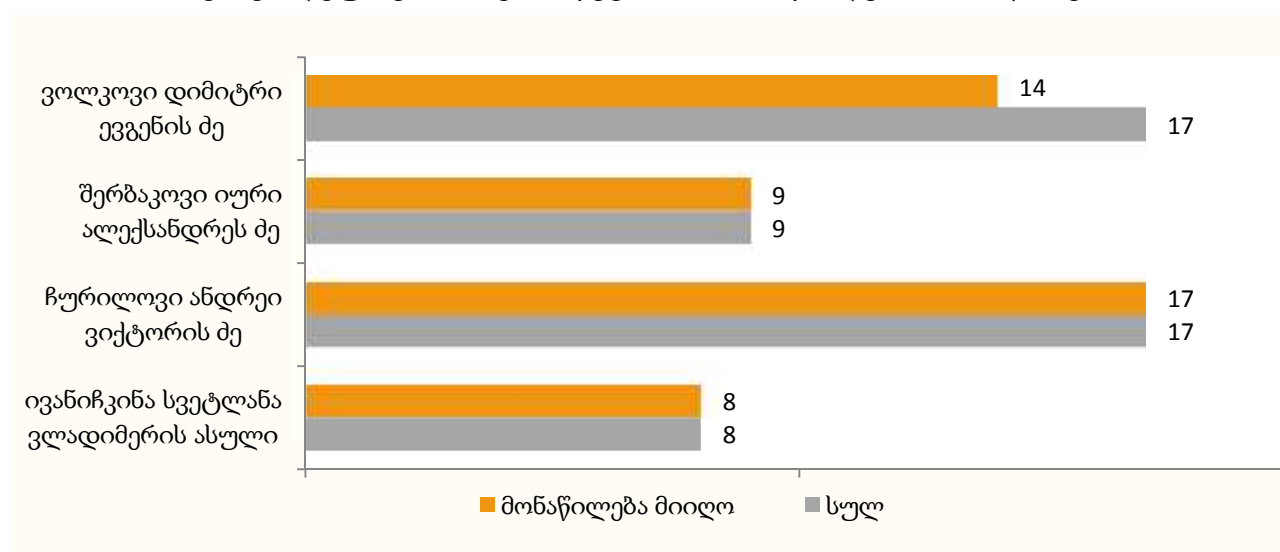
პირველად აირჩიეს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად: 08.05.2014 წ.

საწესდებო კაპიტალის წილი: 0%

პირის მფლობელობაში არსებული საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი: 0

2017 წელს ჩატარდა საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს 17 დაუსწრებელი სხდომა, რომელზეც განიხილეს 45 საკითხი.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა მონაწილეობა სხდომებში:

2017 წლის სექტემბრიდან, სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა წევრმა უარი განაცხადა ანაზღაურების მიღებაზე საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოში მათი მუშაობის მთელი პერიოდისთვის.

14. გენერალური დირექტორი

საზოგადოების წესდების შესაბამისად, ერთპიროვნული აღმასრულებელი ორგანოს უფლებამოსილებას ახორციელებს გენერალური დირექტორი.

2008 წელს სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით, რომელიც დათარიღებულია 20.10.2008წ. (ოქმი N7), საზოგადოების გენერალური დირექტორის თანამდებობაზე დანიშნეს:

დევი ვაჟას ძე კანდელაკი

დაბადების წელი: 1969 წ.

მონაცემები განათლების შესახებ: 1991 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი სპეციალობით „ფინანსები და კრედიტები“
სამუშაო ადგილი: სს „ხრამჭესი I“

თანამდებობის დასახელება ძირითადი სამუშაო ადგილის მიხედვით: სს „ხრამჭესი I“ -ის გენერალური დირექტორი

სხვა ორგანიზაციებში სხვა თანამდებობები ბოლო 5 წლის განმავლობაში:

სს „ხრამჭესი II“-ის გენერალური დირექტორი

შპს „მტკვარი ენერგეტიკის“ გენერალური დირექტორი

პირველად დამტკიცდა სს „ხრამჭესი I“-ის გენერალური დირექტორის თანამდებობაზე: 23.10.2008 წ.

მოქალაქეობა: საქართველო

წილი საწესდებო კაპიტალში: 0%

პირის მფლობელობაში არსებული საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი: 0%

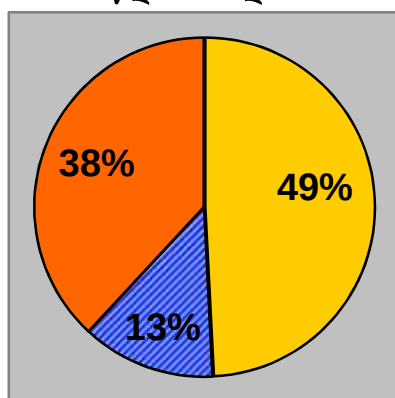
15. საკადრო პოლიტიკა და სოციალური პასუხისმგებლობა

სს „ხრამჰესი I“-ის საკადრო პოლიტიკის პრიორიტეტული მიმართულებები არის საზოგადოების თანამშრომლების უწყვეტი პროფესიული მომზადების დაგეგმვა და განხორციელება, რომელიც მოიცავს პერსონალის მომზადებას, გადამზადებას და კვალიფიკაციის ამაღლებას და ასევე თანამშრომლების შრომის დაცვის საკითხებს.

საზოგადოების საკადრო პოლიტიკა მიმართულია:

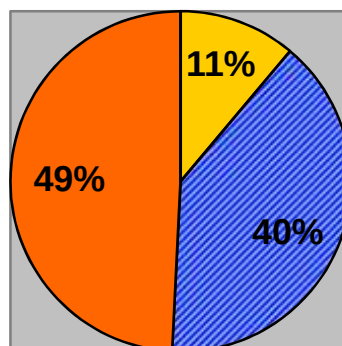
- პერსონალის განვითარებაზე და ახალგაზრდა სპეციალისტების მოწვევაზე;
- თანამშრომლების მომზადების, გადამზადების და კვალიფიკაციის ამაღლების ორგანიზებაზე;
- თანამშრომლების საქმიანი კარიერის დაგეგმვაზე და განვითარებაზე;
- საკადრო რეზერვის მომზადებაზე;
- პერსონალის მოტივაციის სისტემის გაუმჯობესებაზე;
- სოციალური პარტნიორობის განვითარებაზე;
- კორპორაციული პოლიტიკის როლის გაძლიერებაზე.

პერსონალის სტრუქტურა
განათლების მიხედვით 2017
წლის ბოლოს

- უმაღლესი (31 კაც.)
- საშუალო ტექნიკური (8 კაც.)
- საშუალო (24 კაც.)

პერსონალის სტრუქტურა
თანამდებობის კატეგორიების
მიხედვით 2017 წლის ბოლოს

- ხელმძღვანელები (7 კაც.)
- სპეციალისტები (25 კაც.)
- მუშა (31 კაც.)

2014 წლიდან „ინტერ რაო“-ს ჯგუფის კომპანიები გადავიდნენ შრომის ანაზღაურების სისტემის ერთიანი მიდგომის სისტემაზე, რომელიც დაფუძნებულია შრომის ანაზღაურების შიდა სამართლიანობის და გარე კონკურენტუნარიანობის პრინციპებზე და მაღალი შედეგების მიღების მიზნით თანამშრომლების მოტივაციის ამაღლებაზე. ამისათვის საზოგადოებაში შემუშავებულია და დამტკიცებულია დებულება თანამშრომლების შრომის ანაზღაურების და წახალისების შესახებ. აღნიშნული დებულების საფუძველზე, ცვლილებები შეიტანეს ხელფასის სტრუქტურაში და დაადგინეს თანამდებობების გრეიდების სისტემა შესაბამისი თანამდებობრივი სარგო, ინდივიდუალური წამახალისებელი ნამატის სამიზნე მნიშვნელობა და პრემიის სამიზნე პროცენტი.

2015 წლის 1 აგვისტომდე საზოგადოებამ გაიარა და დაამთავრა შრომის ანაზღაურების ახალ სისტემაზე გადასვლის ყველა ეტაპი, ე.ი. გადავიდა შრომის ანაზღაურების სამიზნე პირობებზე.

საანგარიშო წლის ბოლოს კადრები მთლიანად დაკომპლექტებულია და პერსონალის ფაქტიური რიცხვი 63 ადამიანს შეადგენს.

სს „ხრამჭესი I“ პოზიციონერებს საკუთარ თავს როგორც სოციალურად პასუხისმგებელი კომპანია. საზოგადოების ერთ-ერთი აქტუალური პრობლემა არის კვალიფიცირებული პერსონალის მოზიდვა და შენარჩუნება. კომპანიის მმართველობამ უნდა მიიღოს ზომები ახალი სპეციალისტების მოზიდვისა და არსებული სპეციალისტების შენარჩუნებისთვის, რომლებიც მათ მომსახურებაზე კონკურენტებთან არსებული მოთხოვნის მიუხედავად, მზად არიან ითანამშრომლონ ასეთ მომორეებულ რაიონში.

სადგური მდებარეობს მაღალმთიან რეგიონში. სადგურამდე და ჰიდრონაგებობამდე გზები არის კრიტიკულ მდგომარეობაში. საჯარო ტრანსპორტი არის არარეგულარული, ხოლო ზამთრის პერიოდში რეისები ხშირად უქმდება. მაღალი კვალიფიკაციის მქონე ტექნიკური პერსონალის ძირითადი ნაწილი ცხოვრობს ქ. თბილისში. ამასთან დაკავშირებით, ბევრი წლის განმავლობაში საკმაოდ რთული იყო პერსონალის ტრანსპორტირება. ამ მომენტისთვის ტექნიკური პერსონალი უზრუნველყოფილია მაღალი გამავლობის მანქანებით.

საზოგადოება ყოველწლიურად ატარებს ტრენინგებს ელექტროტექნიკური პერსონალისთვის და ასევე ელექტრო აღჭურვილობის ექსპლუატაციის დროს უსაფრთხოების (შრომის დაცვის) წესების, ელექტრო

აღჭურვილობის ტექნიკური ექსპლუატაციის წესების, სახანძრო უსაფრთხოების და პირველადი სამედიცინო დახმარების წესების ცოდნის შემოწმებას. 2017 წელს ატესტაცია გაიარა სს „ხრამჰესი I“-ის 27 თანამშრომელმა.

საზოგადოება ყოველწლიურად უზრუნველყოფს ყველა თანამშრომლის სამედიცინო დაზღვევას. 2017 წელს თანამშრომლების დაზღვევაზე გაწეულმა ხარჯებმა 31 ათასი ლარი შეადგინეს.

სადგურზე ასევე შექმნილია და მოქმედებს სამედიცინო პუნქტი, რომელიც აღჭურვილია პირველადი სამედიცინო დახმარების გასაწევად საჭირო საშუალებებით.

სტრატეგიული სოციალური პოლიტიკის გარდა, რომლის ფარგლებში საზოგადოება ყველა ღონეს მიმართავს თანამშრომლებისთვის შრომის და ცხოვრების ნორმალური პირობების უზრუნველსაყოფად, საზოგადოება, შეძლებისდაგვარად, გასწევს ასევე მატერიალურ დახმარებას, რაც ასევე წარმოადგენს სს „ხრამჰესი I“-ის სოციალური პასუხისმგებლობის ნაწილს.

სს „ხრამჰესი I“-სთვის კეთილ ტრადიციად იქცა ყოველწლიურად ახლომდებარე ტერიტორიაზე განთავსებულ და კერძოდ სოფელ ბედიანში მდებარე სამონასტრო კომპლექსის განვითარების ფონდისთვის მატერიალური დახმარების გაწევა. აღნიშნული კომპლექსის ტერიტორიაზე არსებობს ქალთა მონასტერი და ბავშვთა თავშესაფარი. საზოგადოება გასწევდა დახმარებას ასევე სხვა საქველმოქმედო ორგანიზაციებს. უსასყიდლო დახმარების გაწევა დადებითად აისახება კომპანიის საზოგადოებრივ სტატუსზე.

16. გარემოს დაცვა

ეკოლოგიური მართვის სისტემა (დანერგვა, ფუნქციონირება, სერთიფიკაცია)

საზოგადოების სამეწარმეო საქმიანობის ეკოლოგიური ასპექტების მართვის მიზნით, საზოგადოებაში დანერგილია ეკოლოგიური მენეჯმენტის სისტემა. ეკოლოგიური მენეჯმენტის სისტემის სერთიფიკაცია განხორციელდა ISO 14001:2004 საერთაშორისო სტანდარტით და პირველად

ჩატარდა 2015 წელს. 2016 წელს წარმატებულად ჩატარდა პირველი ზედამხედველობითი აუდიტი „ეკოლოგიური მენეჯმენტის სისტემის ფუნქციონირება ISO 14001:2004-ს შესაბამისად“. აუდიტის შედეგების მიხედვით, სერთიფიკატის მოქმედება გაგრძელდა 1 წლით (სერთიფიკატი № 1210450707 TMS). 2017 წელს პერსონალის მომზადება განხორციელდა ეკოლოგიური მენეჯმენტის ახალი სტანდარტით ISO 14001:2015, ასევე ჩატარდა ეკოლოგიური მენეჯმენტის სისტემის ზედამხედველობითი აუდიტი. 2018 წელს იგეგმება ხელახალი სერთიფიკაციის ჩატარება ISO 14001:2015 სტანდარტის განახლებული ვერსიით.

გარემოს დაცვაზე ხარჯები

2017 წელს გარემოს დაცვაზე ხარჯების ჯამურმა მოცულობამ 513 ათასი ლარი შეადგინა.

2017 წელს ბუნების დაცვითი ღონისძიებების ტრადიციულ მიმართულებებზე ჯამურმა საინვესტიციო ხარჯებმა 490 ათასი ლარი შეადგინეს. საინვესტიციო პროგრამის ფარგლებში, საზოგადოებას განხორციელებული აქვს შემდეგი პროექტები:

- ჰიდროელექტროსადგურის და საცხოვრებელი დასახლების სამეურნეო და საყოფაცხოვრებო წყალსარინების გაწმენდისთვის გამწმენდი მოწყობილობების მშენებლობა.
- ჰიდროელექტროსადგური სამეწარმეო და ზედაპირული წყალსარინების გაწმენდისთვის გამწმენდი მოწყობილობების მშენებლობა.

2018 წელს დაგეგმილია შემდეგი პროექტები:

- 110 კვ ძალოვანი ბლოკის ტრანსფორმატორების ხანძრის ჩაქრობის ავტომატური სისტემის შეძენა და დამონტაჟება;
- საკაბელო ნახევარსართულის ხანძრის ჩაქრობის ავტომატური სისტემის შექმნა;

აღნიშნული ღონისძიებები ხელს შეუწყობენ გარემოზე მოქმედების შემცირებას, კერძოდ, გამწმენდი მოწყობილობების მშენებლობის შემდეგ,

მდინარის კალაპოტში განხორციელდება სრულიად გაწმენდილი წყლის გაშვება.

2017 წელს ბუნების დაცვის ღონისძიებებზე მიმდინარე ხარჯებმა 23 ათასი ლარი შეადგინეს.

წყლის რესურსების გამოყენება

წყლის რესურსების (ზედაპირული წყლის ობიექტების) გამოყენებაზე გადახდა 2016 წელს შეადგენდა 0.26 ათას ლარს, ხოლო 2017 წ. – 0,23 ათას ლარს.

საზოგადოების მიერ წყლის მოხმარების მოცულობა 2016-2017 წწ.,
 მილიონი მ3

მაჩვენებლის დასახელება	2016	2017	% ცვლილება
სულ გამოყენებულია წყალი, მათ შორის:	267	230	-13.86%
ზედაპირული წყლის ობიექტებიდან	267	230	-13.86%
გარე მიმწოდებლებისგან	-	-	-
მიწისქვეშა წყლის ობიექტებიდან	-	-	-
წყლის განმეორებითი მოხმარების სისტემებიდან	-	-	-
წყლის მიწოდების საბრუნავ სისტემებში გამოყენებული წყლის ბრუტო მოცულობა, %	-	-	-
საბრუნავი და ხელმეორედ გამოყენებული წყლის წილი წყლის მოხმარების საერთო მოცულობაში, %	-	-	-

2017 წელს ზედაპირული წყაროებიდან აღებული წყლის მოცულობა შემცირდა 36,5 მლნ. მ3.-ით, რაც განპირობებულია ელექტროენერგიის გამომუშავების შემცირებით.

გარემოზე უარყოფითი გავლენისთვის გადახდა

საზოგადოების მაგენერირებელ აქტივებს არ აქვთ უარყოფითი გავლენა გარემოზე, როგორც წყლის რესურსების ნაწილში, ასევე ატმოსფეროს ნაწილში. შესაბამისად, საზოგადოებას არ აქვს გარემოზე გავლენისთვის დარიცხული გადახდა. საზოგადოება იხდის ნარჩენების დამუშავების ხარჯებს.

2016 -2017 წწ. საზოგადოების ნარჩენების დამუშავებაზე ხარჯები, ათასი ლარი

მაჩვენებლის დასახელება	2016	2017	% ცვლილება
ნარჩენების დამუშავება	7.36	4.21	-42.8%

2017 წელს არ იყო დაკისრებული საჯარიმო სანქციები ბუნების დაცვის კანონმდებლობის დარღვევისთვის.

სამეწარმეო ნარჩენების მართვა

2017 წლის განმავლობაში ნარჩენების მოცულობა გაიზარდა 5 ტონით, რაც დაკავშირებულია იმ ფაქტთან, რომ 2016 წლის განმავლობაში დაგროვილი სამეწარმეო ნარჩენები დროებით ინახებოდა ჰიდროელექტროსადგურის ტერიტორიაზე.

საზოგადოების ნარჩენების მოცულობის შეცვლა 2016 -2017 წწ. განმავლობაში, ტონა

მაჩვენებლის დასახელება	2016	2017	% ცვლილება
წარმოიშვა ნარჩენები, მათ შორის	6.09	11.04	81.28%
I საშიშროების კლასი	0.01	0.00	- 100.00%
II საშიშროების კლასი	-	-	-
III საშიშროების კლასი	0.10	0.28	180.00%
IV საშიშროების კლასი	-	-	-
V საშიშროების კლასი	5.98	10.76	79.93%

17. ცნობები საზოგადოების მიერ საანგარიშო წლის განმავლობაში დადებული მსხვილი გარიგებების და ასევე იმ გარიგებების შესახებ, რომელთა შესრულებაში არსებობს დაინტერესება და რომლებიც შესრულებულია საზოგადოების მიერ საანგარიშო წლის განმავლობაში

საანგარიშო წლის განმავლობაში საზოგადოების მიერ არ იყო შესრულებული მსხვილი გარიგებები და ასევე გარიგებები, რომელთა შესრულებაში არსებობს დაინტერესება.

18. მონაცემები საზოგადოების წმინდა აქტივების მდგომარეობის შესახებ

საზოგადოების წმინდა აქტივების ღირებულების და საწესდებო კაპიტალის შეცვლის დინამიკა ბოლო სამი დასრულებული ფინანსური წლისთვის მოცემულია ქვემოთ:

19. დამატებითი ინფორმაცია აქციონერებისათვის

საზოგადოების დასახელება: სს „ხრამჰესი I“

იურიდიული სტატუსი: სააქციო საზოგადოება

იურიდიული მისამართი და ფაქტიური ადგილსამყოფელის მისამართი:

საქართველო, წალკის რაიონი, ხრამჰესის დასახლება

რეგისტრაციის თარიღი და ნომერი: 13 დეკემბერი 1996 წ., №68/5-1

საიდენტიფიკაციო ნომერი: 243119727

ოფისი ქ. თბილისში:

ა.აფაქიძის ქ. №7/6

ტელეფონი: (995 32) 233 08 29

ფაქსი: (995 32) 221 29 69

ელექტრონული ფოსტის მისამართი: kguliashvili@khramhesi.ge

ვებ.გვერდი: www.khramhesi.ge

სს „ხრამჰესი I“-ის რეგისტრატორი არის:

სს „საქართველოს ფასიანი ქაღალდების გაერთიანებული რეგისტრატორი“
მისამართი: საქართველო, 0162, ქ. თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. №74^ა

ტელ.: (995 32) 222 53 51

ფაქსი: (995 32) 225 15 60

ლიცენზია №70006

სს „ხრამჰესი I“-ს ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი ფინანსური
ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით შესრულებულია
კომპანია EY Georgia LLC-ს მიერ.

იურიდიული მისამართი: საქართველო, 0005 ქ. თბილისი, კოტე
აფხაზის ქ. N44

ტელ.: (995 32) 243 93 75

ფაქსი: (995 32) 243 93 76

ვებ.გვერდი: www.ey.com/georgia